veto
ALGEMENE STUDENTEN RAAD

Weekblad. Jaargang 12, '85-'86.
Nr. 19, dd. 20 februari 1986.
ISSN: 0775-5162

Verantw. Uitg.: Filip Huyzentruyt
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
Tel. 016/22.44.38

Wie zal dat betalen?

Studenten studeren langer, maar wie zal dat betalen? De Derde Cyklus is in opmars. Zie pagina 3.

Beschuldigde sta op

Onze toekomstige juristen betrouwen het Belgische gerecht niet en doen op geregelde tijden een zaak nog eens over. Dames die hun man neergeknald hebben, komen er goedkoop vanaf. Zie p. 6.

Een raadsel

Wat hebben Shakespeare, Don Carlos en de Islam met Leuven Vol Muziek te maken? Dat zij samen op onze middenpagina prijken. Zie p. 4 en 5.

Onze ogen groter dan onze buik?

De Alma steekt de BRT de loef af: eindelijk reklame! Veto heeft de primeur. Zie p. 7.

De Eva's

De vrouw een wegwerpprodukt op de arbeidsmarkt, nu de farao's de geest hebben gegeven? Zie p. 6.

Het einde van de tunnel?

Juicht Belgen, juicht. Het pseudokrasme rukt op en maakt zich klaar om alle problemen van tafel te vegen. Zie p. 8.

Betoging tegen regeringsmaatregelen

'Alarm' geslagen

Ongeveer 200 aktievelingen kwamen verleden woensdag samen op het Ladeuzeplein waar gemanifesteerd werd tegen de geplande regeringsmaatregelen betreffende studenten en jongeren. Ondanks de niet zo talrijke opkomst, heerste er een strijdlustige ambiance.

De betoging werd georganiseerd door het Algemeen Leuvens Aktiekomitee tegen de Regeringsmaatregelen (ALARM), ASR en Krul. De ordewoorden eisten de intrekking van diverse geplande onderwijsmaatregelen: geen indeksering van de inschrijvingsgelden, geen blokkering van de *sociale toelagen*, "meer dan ooit, numerus clausus nooit". Ook de zogenaamde rationalisatie van het hoger onderwijs diende het te ontgelden. Verder werd de verlenging van de wachttijd voor afgestudeerden tot 300 dagen en de verlenging van de dienstplicht als onaanvaardbaar bestempeld en werd het volledig cirkus dat Martens VI voorstelt meerdere malen verwenst. Tenslotte werden verschillende eisen krachtig de lucht ingeschreeuwd: gelijk sociaal statuut voor unief en hoger onderwijs, indeksering van de beurzen en de demokratisering van het onderwijs.

Roger, doe toch mee

Aan Alma I en het huis der rechten hingen sympatiserende spandoeken. Niet overal werd echter dezelfde geestdrift waargenomen. Het bleef opvallend stil bij het gebouw van de regeringskommissaris Schiepers (die ambtshalve de uitvoering van de regeringsmaatregelen kontroleert). Bij de bezetting van dat gebouw vorig jaar beweerde Schiepers nog niet op de hoogten te zijn van de regeringsmaatregelen. Nu weten de studenten wel beter. Ook aan het rektoraat werd even halt gehouden en er werd gesteld dat de rektor en de akademische overheid zeker niet vrijuit gaan. De unief zal immers haar eigen inkomsten zien stijgen door de hogere inschrijvingsgelden. Wat onze rektor hierover denkt, weten we nog steeds niet. Integendeel, alles bleef verdacht stil rond de Hallen. Zelfs een sloganeske oproep aan rektor Dillemans in de zin van "Roger, doe toch mee" mocht niet baten.

Meeting

Na de betoging werd in de Valk een meeting gehouden. Tijl Maes van de RU Gent waarschuwde voor het dreigend failliet van de sociale sektor. Ook in Gent zijn de prijzen van de maaltijden gestegen en denkt men er bovendien aan om bepaalde diensten te privatiseren.

Geert Mareels van het Nationaal Aktiekomitee legde er de nadruk op dat de onderwijsmaatregelen de steeds bestaande drempels tot de unief stelselmatig verhogen. Bovendien beklemtoonde hij de noodzaak dat zowel de studenten van de unief als van het hoger onderwijs, samen met de werklozen en jongeren in het algemeen een breed front zouden vormen en aktie voeren tegen Martens VI.

Mieke van het komitee 'Mei 86' wees vooral op het falende werkgelegenheidsbeleid van Martens V en de manier waarop de jongeren aangepakt worden. "De 245.000 werklozen, waarmee het werkloosheidsleger de laatste 4 jaar is aangegroeid, hebben gedurende die periode gemiddeld 33% van hun inkomen ingeleverd." Om dan nog maar te zwijgen over de inlevering bij de werknemers, de dreigende afdankingen in de mijnen en de post, de talloze nepstatuten... zo vervolgde Mieke.

"Bovendien worden de jongeren ekstra hard getroffen door de verdubbeling van de wachttijd voor schoolverlaters en de langere dienstplicht." Tenslotte riep ze de studenten op om zo massaal mogelijk aanwezig te zijn op de betoging in Brussel op 9 maart aanstaande.

Massaal

Als laatste toog Marcel Lauwers, één van de bezielde voorzitters van sociale raad, op het spreekgestoelte. Hij weerlegde de kritiek van sommigen op het eisenplatform, die stellen dat het onredelijk is, omdat er wel een indeksering van de beurzen gevraagd wordt, maar tegelijkertijd wordt er geen indeksering van het inschrijvingsgeld gevraagd.

Als je de doelstelling van demokratisering van het onderwijs vooropstelt is dit een gerechtvaardigde eis, aldus Marcel. "Als je de beurzen indekseert en de inschrijvingsgelden niet, dan verlicht je de financiële drempel. En dat is toch een belangrijk aspekt van de demokratisering." Maar in de praktijk merken we het tegenovergestelde, zo vervolgde Marcel. "Met uitzondering van verleden jaar (verkiezingen!) werden de beurzen sinds '79 niet meer geïndekseerd. Dat terwijl de meeste uitgaven, en vanaf nu ook de inschrijvingsgelden, wel geïndekseerd worden. De financiële last wordt dus verhoogd doordat de uitgaven stijgen en de inkomsten reëel dalen. Daardoor worden de kosten van studeren meer en meer afgewenteld van de staat op de ouders." Maar ook hier wringt het schoentje, aldus Marcel. Onder Martens V hebben vooral de lagere inkomensgroepen fors ingeleverd, zodat studeren voor een steeds grotere groep financieel ondraaglijk wordt.

Op 19 februari komt aan de VUB te Brussel een nationaal aktiekomitee samen, dat alle geledingen verenigt en verdere akties plant. We houden jullie op de hoogte.

Willen we voorkomen dat de volmachtentreinen van Martens VI ons tijdens de eksamenroes genadeloos in de anti-sociale afgrond storten, dan moeten we *nu massaal op straat* komen. En massaal betekent met meer dan tweehonderd. Want zwijgen is instemmen.

Marc Sys

Niet zwart van het volk, maar Roger deed ook niet mee. *(foto Veto)*

We hadden het kunnen weten!

Geen zoenen op Aswoensdag

Aswoensdag, 12 uur: de zoveelste ronde van de verzoeningspogingen tussen de Leuvense studentenkringen. Zullen ze in elkaars armen vallen of zullen ze nog verbitterde meppen uitdelen? Veto keek toe...

Woensdag 12 februari ging een zogenaamde toetredingsvergadering door, alle kringen gingen hun standpunt ten opzichte van een nieuwe overkoepeling kenbaar maken. Ter tafel lag een tekst, met een aantal voorstellen inzake de vrijgestelden, de stemmingsprocedures en het studentenblad. Deze tekst was het resultaat van een reeks van verzoeningsvergaderingen (zie Veto nrs. 16, 12 en 7). Doch op die bewuste middag daagden slechts 17 van de 29 kringen op. (zie het artikel in het kader op pagina 3.)

Men besliste vervolgens dat er twee werkgroepen zouden worden opgericht: eentje om de statuten verder uit te werken en eentje om een aantal praktische zaken te regelen (zoals de naam van de nieuwe koepel...).

Omdat een nieuwe koepel niet zomaar als een paddestoel uit de grond kan rijzen, verwacht men dat hij pas begin volgend akademiejaar effektief in werking zal treden.

Wat zal er echter intussen gebeuren? Men kan niet zomaar de werking van Kringraad of Kultuurraad stil leggen, er moet tot eind augustus nog geld gespendeerd worden aan vrijgestelden, Veto enzovoort. De begrotingen dienen bij de Raad voor Studentenvoorzieningen niet voor elk akademiejaar ingediend te worden, maar voor elk burgerlijk jaar. Men moet dus tot een regeling komen om de subsidies voorlopig te verdelen. Daarvoor werd vorige dinsdag een aparte vergadering belegd. Tot een echte overeenstemming is men daar niet gekomen. Er zal dus op een volgende vergadering van de RvS nog heftig gediskussieerd worden, want er wordt 2 700 000 frank meer gevraagd dan er beschikbaar is. Er zal dus moeten gesnoeid worden, maar waar?

Eerst en vooral zijn er een aantal dingen die niet echt onder één van de twee koepels vallen als Kultuurraad, Sportraad, FKK en ISOL. Zij vallen bijgevolg een beetje buiten de diskussie, voor hun zouden dezelfde verdeelsleutels gehanteerd worden.

Die 2 700 000 frank zal dus bij de KrUL of bij de ASR (Kringraad, Sociale Raad, Veto) moeten gehaald worden, of bij beide. De ASR is echter van mening dat de KrUL verleden jaar ten

vervolg op p. 3

lezersbrieven

Alle lezersreakties kunnen bezorgd worden op de het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)aktualiteit, en ondertekend zijn met naam, studiejaar en adres. Wie liever niet heeft dat zijn naam gepubliceerd wordt, moet dit duidelijk motiveren.

Brieven die langer zijn dan 25 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen; dit komt overeen met ca. 1 getikte blz. met een dubbele interlinie) worden in principe ingekort.

Korporatisme

(Reactie op de *Vrije Tribune "Is de studentenbeweging korporatistisch?"* door Luc Vanheerentals (Veto, jaargang 12, nr. 17, dd. 6 februari 1986).

Het is onjuist dat de studentenbeweging enkel zou bestaan uit de slogan "Demokratisering van het onderwijs". Dit hoeft geen betoog, het is een evidentie.

De term *korporatisme*, zoals gedefinieerd in het artikel, slaat niet op het protest tegen de dreigende numerus clausus, vermits daarbij een onmondige groep, die niet tot de studentenwereld behoort, beschermd wordt.

Reageren tegen de hoge huurprijzen in Leuven, zoals mr. Vanheerentals voorstaat, zou een mooi bewijs van korporatisme zijn. Men kan dat moeilijk vragen van de studenten, die men precies datzelfde verwijt toestuurt.

Er wordt in het artikel gepleit voor sociale frontvorming. De studenten vormen slechts een kleine minderheid t.a.v. vakbonden en andere sociale organisaties. Reden te meer, zal men zeggen, om zich te verenigen met de andere verliezers in de maatschappij. De studenten zouden echter hun standpunten zien verstikken in het drijfzand van alle sociale eisen en bovendien is zo'n front niet wars van politisering, gezien de oppositie t.a.v. de regering, wat de pas herboren eenheid van de studentenkoepels enkel maar opnieuw kan verscheuren (dit betekent niet dat er geen standpunten met politieke inslag door die koepels kunnen ingenomen worden als vertaling van de karakteristieke studentenidentiteit). De studenten hoeven geen betuttelende stiefmoederlijke behandeling, ze voelen er niet voor op te stappen in betogingen met ABVV- en ACW-vlaggetjes...

Een studieloon eisen is belachelijk. Geef de studenten de mogelijkheid om 2 à 3 maanden te werken i.p.v. maksimaal 1 maand onbelast en kontroleer de werkgevers op uitbuiting; VBO-baas Leysen zou ook tevreden zijn, wanneer hij vraagt studerenden te laten kennismaken met de bedrijfswereld.

Wat betreft het "privilege" van studeren aan de universiteit, dient opgemerkt: privilige betekent voorrecht, zonder meer toegekend aan een bevolkingsgroep. Een diploma, daar moet je voor werken. Een job, daar moet je voor vechten. Wanneer de bevolking dat associeert met een voorrecht, dan ligt dat aan onwetendheid, verkeerd woordgebruik of een bewust refereren naar een bepaald interpretatiekader.

Frans Hombroux

Onderzoeks-onderwerp

Met stijgende verbazing hebben we vastgesteld dat reakties op het interview van Veto met F. Martens, preses van het KVHV, uitblijven (Veto nr. 16). Dat iemand katolieke en Vlaamsgezind is, kan men hem bezwaarlijk kwalijk nemen. Over de ideologische en politieke standpunten die F. Martens aanhangt, zullen we het dan ook niet hebben. Wanneer hij echter elitair-racistische stellingen inneemt, achten we ons verplicht in naam van de verdraagzaamheid en gelijkheidsgedachte enige bedenkingen te formuleren.

Nogal denigrerend noemt hij homofielen "mensen met problemen" en personen die per se "anders willen zijn". Verder keurt hij homofilie *op morele basis* af en meent hij dat deze individuen geholpen moeten worden. Wij zouden echter wel eens graag willen weten op welke actuele en verantwoorde morele basis hij zich beroept en waar F. Martens de wetenschap vandaan haalt om homofielen als *verziekten* te bestempelen. Buiten enkele aftandse katolieke geloofsstandpunten of een paar neonazistische *"argumenten"* menen wij dat F. Martens niet veel meer dan irrationele en irrelevante replieken kan geven.

Ergens in hetzelfde vaarwater — alhoewel meer politiek geladen — zit Martens wanneer hij het heeft over Apartheid. Ondanks het feit dat hij, naar eigen zeggen, "niet zo goed gedokumenteerd is over deze kwestie", meent hij toch vanuit de problematiek van het federalisme in België de *Thuislandenpolitiek* te moeten verdedigen. Naar onze mening getuigt deze duistere stellingname andermaal van een irrelevante denkwijze. F. Martens wil blijkbaar appelen met peren vergelijken. Federalisme in het Belgisch-Europees koncept houdt immers ook onafhankelijkheid en gelijkheid in, wat niet over de Apartheids- en Thuislandenpolitiek van Zuid-Afrika kan gezegd worden. Nochtans zegt F. Martens, snugger als hij is, nog in hetzelfde interview dat "we moeten oppassen om het allemaal met een Westers referentiekader te beoordelen"...

Tenslotte troebadoert F. Martens, als een oudeheer met krant in de zetel, over het oh toch zo gezellige *man tussen de andere mannetjes*. Hij breekt een lans voor gescheiden jeugdbewegingen en zou ei zo na nog hebben kunnen preken voor *apart* onderwijs. Spijtig genoeg kunnen we hem ook hier niet zo goed volgen, want een gescheiden opvoeding en ontspanning leiden ons inziens enkel en alleen maar tot nog meer communicatiestoornissen. Vermits de samenleving nu eenmaal voor plusminus 50% uit vrouwen en 50% uit mannen bestaat (gelukkig maar volgens ons), lijken een gezamenlijk onderwijs en ontspanning ons eerder aangewezen om beide seksen gelijke kansen te geven en het onderling contact te bevorderen. Wanneer, om te eindigen, F. Martens beweert dat "de hele geschiedenis toch een mannenzaak was", zit hij er eveneens naast. Met een dergelijke negentiende-eeuwse geschiedenisvisie gaat hij aan de hele sociaal-ekonomische geschiedenis voorbij. In de moderne geschiedeniswetenschap vormt de vrouw wel degelijk een belangrijk onderzoeksonderwerp en dit omdat ze in het verleden ook in de realiteit een belangrijke rol speelde.

Peter Van Rossem
Dirk Ceelen
Christophe Loubry

Prettig verrast

Ik ben eerder prettig verrast geweest toen ik in Veto nr. 18 waarachtig vijf zakelijke en bloedernstige kolommen heb gevonden die droogweg handelden over een debat met een veelbelovende titel, maar in feite zonder essentiële inhoud. Hier leek een auteur aan het woord die er wonderlijk in geslaagd was om zich niet te laten afleiden door de potsierlijke breedsprakerigheid van de "politieke fauna en flora" achter de tafel!

Doch bij nader toezien heb ik tot mijn spijt moeten vaststellen dat ook deze verslaggever niet de Objectiviteit zelve was; dat helaas ook hij was bezweken voor de charmes van het groteske steekspel; en dat de langste alinea's van het bedoelde artikel dan ook aan de scherpste tongen werden toebedeeld (alsof deze al niet genoeg applaus hadden geoogst). Zo wordt er in het hoofdstuk "Scherpenheuvel" van het relaas met geen woord meer gerept over de uiteenzettingen van Mijnheer Denijs en van Mevrouw Van Puymbroeck, die hun ideeën nu eens niet verpakt hadden in het bonte kleedje van persoonlijke aanvallen, zeurderige commentaren, smartlappepraat, venijnige tonggymnastiek, verleidelijke beeldspraak, betoverend cijfermateriaal, pingpongspelletjes met het publiek...

Over de *rol* van het publiek in die zo handig aangewende pingpongpartij wou ik het overigens nog even hebben. Ik vrees namelijk dat de "intellectuele elite" hier verzuimd heeft om zich als faire *medespeler* op te stellen; zich niet eens de trouwe *supporter* heeft getoond; maar zich waarachtig als een pingpong*balletje* heeft laten manipuleren! En maar handenklappen voor de meest kwetsende vondsten, de meest achterbakse replieken, de giftigste spotternijen... En maar uitjoelen al wie uitgleed op de verraderlijke bananeschillenmat der politiek... Doch werkelijk relevante vragen? Positieve voorstellen? Om van actieve inbreng nog te zwijgen...

Om twee redenen heb ik deze brief dus neergeschreven: ten eerste om het zowaar dierlijke in onze politieke debatten aan te klagen; ten tweede om Veto te feliciteren voor de wonderbaarlijke kwantiteit aan bijzonder gestoffeerde informatie die zij uit zo'n grove herrieketel heeft weten te distilleren!

Monique Thoné

Primeur voor Leuven

Farma en ingenieurs: op CD

VTK - FARMA — Het gebeurt niet vaak, maar als ingenieurs in 't stad komen, valt er meestal wel iets te beleven. Soms leidt dit zelfs tot problemen met andere kringen.

Zo waren in november doppeters van VTK samen met hun schachten op de TD van Germania binnengevallen zonder entree te betalen. Rudi De Smet, preses van VTK, stelde toen voor om dit even ludiek op te lossen: VTK zou een aantal gratis vaten geven in de fakbar van Germania. Dit voorstel werd evenwel geweigerd. De verdere afloop van deze zaak is nog niet bekend.

Ook met Farma waren er al problemen toen al te entoesiaste halftimers van VTK de Stamper vol affiches hadden geplakt. Even werd gedreigd de politie er bij te halen, maar uiteindelijk werd alles in der minne geregeld.

CeeDee TeeDee

Geen paniek echter, VTK heeft af en toe ook nog positieve kontakten met andere kringen: zo was er in samenwerking met VRG en Medica de halftime-avond met optreden van Jan Bardi en een hypnotiseur. Binnenkort is er een verbroedering met Medica, en voor volgende week kunnen we de CD-teedee aankondigen, die georganiseerd wordt door het vijfde jaar ellentrik van VTK, tesamen met het vierde jaar Farma.

U zult allen al gehoord hebben over de Compact Disc, alomgeprezen voor zijn vrijwel perfekte geluidsweergave. Kort gezegd werkt de Compact Disc als volgt: een analoog geluidssignaal (aha) wordt onder digitale vorm op een plaatje gezet. Deze informatie wordt dan afgelezen door een laser, welke liefst 4,3 miljoen bits (onder de vorm van putjes) per sekonde verwerkt. Voor de kenners: goed voor een signaal/ruisverhouding van 90 dB. Superieure kwaliteit dus.

Wie nog geen Compact Disc in de huiskamer of op kot heeft staan, kan op dinsdag 25 februari mee komen genieten in Salons Georges. Die avond zal het stemmetje van Kate Bush als nooit tevoren door de Georges galmen. Ook zal U kunnen dansen op Road to Nowhere zonder dat de plaat 7 maal verspringt. Tot dan.

Johan Clerix

Industriële archeologie

De industriële archeologie is de nog jonge tak van de historische wetenschap, die de geschiedenis van de industriële revolutie in al haar aspekten wil bestuderen. De Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie (VVIA) wil overal in Vlaanderen de studie en het behoud van ons industrieel erfgoed stimuleren. Ondanks de alsmaar groeiende belangstelling voor de Industriële Archeologie, blijkt er binnen onze traditionele onderwijsinstellingen weinig ruimte om het vak "te leren".

Om die reden wil de VVIA in 1986 nog sterker dan vroeger de nadruk leggen op edukatieve projekten. Een eerste belangrijk initiatief zijn de *Studiedagen Industriële Archeologie* op zaterdag 8 en 15 maart eerstkomende te Leuven. Deze lessencyklus wil naast een algemeen programma over Industriële Archeologie de nadruk leggen op de mogelijkheden, die deze materie biedt voor het onderwijs.

Diverse specialisten zullen uiteenzettingen houden onder meer over de inhouden, metoden en bronnen van de Industriële Archeologie; over de sociaal-ekonomische geschiedenis van de 19de en 20ste eeuw; over het wettelijk beschermen van monumenten uit de industriële periode enz... Het specifieke onderwijsprogramma omvat een overzicht van de mogelijkheden die er zijn op het vlak van edukatief toerisme, musea, de vaak onderschatte Mondelinge Geschiedenis (de zogenaamde "Oral History"), enz...

De studiecyklus gaat door in de gebouwen van de Fakulteit Letteren en Wijsbegeerte van de KUL. Deelnameprijs (inklusief de syllabus) bedraagt 750 fr. (vòòr 28 februari te storten op het rekeningnummer 001-0691134-85, van VVIA vzw, c/o A. Linters, Bissegemplaats 6, 8620 Bissegem). □

Tentoonstelling

In de Faculty Club van de K.U. Leuven (Groot Begijnhof 14-15 te Leuven) worden van 31 januari 1986 *"De werken van Rik Wouters in de verzameling van het Kunstpatrimonium van de provincie Brabant"* tentoongesteld. De tentoonstelling is toegankelijk, alle werkdagen van 10 tot 12 en van 15 tot 19 uur. □

Veto, jaargang 12 nr. 19 dd. 20 februari 1986
Redaktieadres: 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven (016/22.44.38)
Hoofdredaktie: Pascal Lefèvre en Bert Malliet
Redaktiesekretaris: Filip Huyzentruyt
Redaktie: Kris Blykers, Eddy Daniels, Marc Heeren, Jan Huyse, Erwin Jans, Frederic Marain, Marc Sys, Didier Wijnants
Fotografie: Geert Coene, Hans Mattheeuws, Peter Vermeire
Zetwerk: Polleke Bijnens, Wouter Colson, Ria De Schutter, Filip Huyzentruyt, Didier Wijnants
Lay out: Filip Huyzentruyt, Pascal Lefèvre, Didier Wijnants
Medewerkers: Lia Baudouin, Gilberte Boeckmans, Klaartje Claeys, Johan Clerix, Nel Gorssen, Machteld Govaers, Rudy Lanssens, Roos Maes, Katelyne Pickery, Dirk Reniers, Tuur Ruytjens, Frank Segers, Geert Stubbe, Jan Van den Bulck
Eindredaktie: Eddy Daniels
Oplage: 8000 eksemplaren
Drukkerij: Rotatyp Brussel
Abonnementen: Studenten: 60,-; niet-studenten: 250,-; steun vanaf 500,-; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77
Agenda en Ad Valvas: ten laatste maandag voor verschijnen om 14.00 u op het redaktieadres bezorgen
Redaktievergadering: iedere vrijdagnamiddag om 15.00 u.

Derde cyklus in opmars in Vlaanderen

Derde cyklus, dat is de noemer waaronder een amalgaam nieuwe studierichtingen, postgraduaat, specialisatie, aanvullend diploma, vandaag ondergebracht worden. Iedereen weet dat die Derde Cyklus belangrijk worden zal, geen mens weet echter precies wàt het worden zal.

Om een eerste oriëntatie te krijgen in de betreffende problematiek sprak Veto met J. Van Den Branden van de Dienst Studieadvies. Vorige week ondervroegen we hem al over het fenomeen van de *Open Universiteit*. Vandaag over de evolutie in het eigenlijke universitair onderwijs zelf.

Veto: *Steeds meer studenten gaan na hun eerste diploma "nog iets bijdoen". Hebben jullie op Studieadvies daar enig zicht op?*

VDB: «Echt zicht niet, we leven in een overgangsfaze en iedereen is nog aan het zoeken. Maar een kleine blik op de arbeidsmarkt, zowel de akademische als de niet-akademische, wijst op twee tendenzen: een groeiende nood aan specialisatie en een groeiende nood aan polyvalente mensen.»

Veto: *Dat is toch kontradiktorisch?*

VDB: «Dat *lijkt* kontradiktorisch, maar in feite lopen beide bewegingen parallel. En in beide gevallen zit je met een universitaire opleiding die sterk beperkt: je bent opgeleid naar het beroep van onderzoeken, maar zonder echt aan gespecialiseerd onderzoek toe te komen. En je bent tegelijkertijd opgeleid tot generalist, maar dat is meestal beperkt tot de kandidaturen en dus hooguit wat breed oriënterend. Het totale veld dat je kan bestrijken is dus meestal niet zo groot. Vandaar dan ook de roep vanuit de arbeidsmarkt om mensen met een betere talenkennis, mensen met zekere noties van ekonomie, enz....»

Veto: *Dat wat de generalisatie betreft. Maar wat met de specialisatie?*

VDB: «In gans onze arbeidswereld vindt een verschuiving plaats. De traditionele beweging van grondstoffen-import en afgewerkte-produktenekspor, raakt achterhaald. Het enige eksportprodukt dat wij binnen afzienbare tijd nog hebben zullen, is technologische *know how*. En dat veronderstelt dus weer die meer specialistische opleiding.»

Veto: *En dat leidt tot de nood aan een derde cyklus?*

VDB: «Precies. Waar de specialisatie niet meer echt kan verzekerd worden door de basisopleiding, groeit die nood het sterkst. Je ziet dat al aankomen bij die opleidingen die traditioneel het onderwijs als uitweg hadden. Die moeten zich heroriënteren of ze willen of niet. Maar ze kunnen dat niet zomaar inbouwen in de basisopleiding. Ten eerste omdat een latere specialisatie toch wel vereist dat die opleiding in haar totaliteit gegeven wordt. En ten tweede omdat die opleiding naast het dekken van een maatschappelijke behoefte, toch ook wel de bedoeling heeft het eigen wetenschappelijk onderzoek voor te bereiden.»

Veto: *Maar je blijft met die kontradiktie zitten: aan de ene kant vasthouden aan een gespecialiseerde wetenschappelijke opleiding, aan de andere kant toch zich willen voorbereiden op een bredere arbeidsmarkt.*

VDB: «Die kontradiktie bestaat al lang.»

Veto: *OK. Maar er blijft toch die evolutie naar een steeds langere studieduur. Ik weet niet welk percentage van de afgestudeerden nu al iets bijstuderen, maar als ik in mijn omgeving kijk dan is dat toch al een behoorlijk aantal.*

VDB: «Vandaar ook het belang van studievormen die de lijfelijke aanwezigheid niet langer nodig maken. En die ook geen voltijdse bezigheid zijn, maar op korte termijn mensen in staat stellen zich aan te passen aan de veranderende omstandigheden. Wij moeten daar dringend wat aan gaan doen.»

Veto: *Wie moet daar wat aan gaan doen?*

VDB: «De onderwijsdeskundigen uiteraard. Maar daar zit dan weer een addertje onder het gras, want op het vlak van onderwijstechnologie zijn we in dit land dan weer niet mee.»

Veto: *Hoezo?*

VDB: «Uitzonderingen niet te na gesproken zijn het meestal mensen die zich bezig houden met de teoretische aspekten van onderwijstechnologie, zonder dat te kunnen vertalen in praktische vormgeving. Er zijn ook op dat vlak schuchtere aanzetten tot verbetering, maar het tempo zal toch versneld moeten worden, want als we niet rap bijbenen komen we zover achterop dat we zelfs niet meer moeten beginnen.»

Veto: *Een ander probleem: werkt die studieduurverlenging niet opnieuw een meer elitair onderwijs in de hand?*

VDB: «Het probleem is eigenlijk dat de vorige demokratiseringsronde een beetje een dure maat voor niets is geworden. Typisch is de inbreng van de kleine instellingen, die toendertijd opgezet waren om het onderwijs dichter naar de mensen zelf te brengen. Het blijkt nu dat de grote instellingen globaal genomen een betere deelname kennen van de lagere inkomenskategorieën, terwijl een aantal kleine instellingen zich wel kwa inschrijvingen handhaven, maar vooral dankzij een rekrutering uit hogere socio-ekonomische strata.»

Veto: *Hoe verklaar je dat?*

VDB: «Er is zo'n beetje de indruk dat wanneer mensen schrik hebben dat het eigen kind het niet zal rooien in het universitaire onderwijs, zij het naar een kleinere instelling sturen, omdat de begeleiding daar zogezegd beter is en de kansen dus zouden vergroot worden. Voor heel wat mensen betekent dat een grotere verplaatsing en dus komt die overweging vooral op bij mensen die ekonomisch sterker staan.»

Veto: *De deelname van de lagere socio-ekonomische strata aan de universitaire rekrutering is dus nooit geworden wat ervan verwacht werd. Maar nu, met de te verwachten studieduurverlenging wordt die toch opnieuw bedreigd?*

VDB: «Dat zit erin, ja. De demokratisering van de universiteit kan weer negatief worden kwa toegankelijkheid. Of, laten we eerlijk zijn, die tendens is al volop aan de gang. Wij hier pleiten een beetje voor Open Universiteit omdat wij dàârvan wél een demokratiseringseffekt verwachten. Het blijft natuurlijk ook weer een beetje een sprong in het duister. Ook bij de spreiding van de kandidaturen zijn er voorstudies geweest die aantoonden dat de deelname zou demokratiseren als je de instellingen maar dichter bij de mensen bracht. Maar dat is dus niet gebeurd, zoiets weet je nooit echt op voorhand.»

Veto: *Maar er is dus een negatieve tendens aan de gang bij de lagere inkomenskategorieën met betrekking tot deelname aan universitair onderwijs?*

VDB: «Die is er zeker. Er spelen daarin twee faktoren. De kostenfaktor zelf uiteraard: bij dalend inkomen stijgen de kosten, dat is twee keer nadelig. En er zijn de rendementsoverwegingen: een universitair diploma garandeert geen werk meer. Mensen zijn dus minder bereid tot een hogere investering, waar ze zich pijn voor moeten gaan doen, en waarbij het risiko bestaat dat die investering niet zal renderen. Die overwegingen spelen uiteraard eerst bij de lagere inkomens.»

Veto: *En precies voor die mensen zou dus de Open Universiteit een reële uitweg zijn?*

VDB: «Ik geloof het wel. Als wij dat onderwijs wat goedkoper zouden kunnen maken, onder andere door zelf aan kursusontwikkeling te doen en de prijs daarvan te inspireren op de kostprijs voor studenten in dit land, dan wordt die mogelijkheid een reële uitweg voor heel wat mensen.»

Frank Segers

Groenboek

Op dinsdag 25 februari organiseert de Landbouwkring een debatavond over het *Groenboek*. Deze avond gaat door in het Instituut voor Plantkunde, Kardinaal Mercierlaan 92, lokaal 01.30. Volgende sprekers verlenen hun medewerking: *N. Devisch* (kabinetchef van dhr. Andriessen), *O. Zwaenepoel* (economisch adviseur van de Belgische Boerenbond) en *prof. G. Boddez* (professor Landbouwekonomie, KUL).

Wat is het *Groenboek*? Het *Groenboek* werd uitgegeven door dhr. Andriessen, landbouwcommissaris van de Commissie van de Europese Gemeenschap. In het *Groenboek* worden de fundamentele opties voor de toekomstige ontwikkeling van het landbeleid aangereikt. Dit wil zeggen dat de Europese Kommissie haar visie geeft over het landbouwbeleid dat in de nabije toekomst in Europa gevoerd moet worden.

Zoals te verwachten was wordt deze visie nogal beïnvloed door de huidige landbouwoverschotten. Om deze overschotten weg te werken, moet men echter aan de grondvesten van het huidige Europese Landbouwbeleid gaan raken. Dit lokt nogal wat protest uit, vooral bij de landbouworganisaties. Wie er echter het fijne van wil weten, komt best eens meeluisteren en mee debatteren op 25 februari.

Neel Gorssen

Zoenen op Aswoensdag

vervolg van p. 1

onrechte geld heeft gekregen van de RvS. Die subsidies waren immers bedoeld voor sociaal en onderwijs. De ASR oordeelt dat de KrUL niets verricht heeft op het sociale vlak en ook de onderwijswerking van de KrUL acht zij die naam niet waardig. KrUL vindt hun vervangings-monitoraten (waarbij de studenten moeten betalen en ouderejaars 150 fr per uur mee verdienen) en hun KIC (het komputercentrum) een onderwijswerking naar de studenten toe. De ASR gaat hier helemaal niet mee akkoord omdat zij vinden dat men beter op het vlak van het medebeheer die monitoraten moet afdwingen dan ze zelf te organiseren (op die manier maakt men het de Akademische overheid nogal gemakkelijk). Er is dus een hemelsbreed verschil in visie op wat een sociale en onderwijswerking moet zijn.

De KrUL zou de verdeelsleutel van verleden jaar (namelijk 25% voor hun, 75% voor de ASR) wel willen behouden zien. Doch voor de ASR staat het vast dat KrUL dat geld niet verdient omdat de KrUL geen ernstige werking kan voorleggen.

Het zal dus uitkijken worden!

Wat straks?

Men begint zich ook al te bezinnen over de toekomstige verdeling van dir gelden. Zulke diskussies mogen zeker niet in het luchledige gevoerd worden, men moet daarbij uitgaan van de verschillende noden van de raden. Wat willen de diverse raden verrichten? Er dient dus een vraag gesteld te worden naar het beleid toe.

Amper drie weken geleden ging er een stuurgroep van Kultuurraad door, waarop de beleidsopties voor de komende jaren werden bediskussieerd (zie Veto nr. 17). De meeste kringen zijn echter van oordeel dat heel de diskussie moet worden overgedaan. Op woensdag 5 maart zal de kultuurwerking opnieuw ter tafel gelegd worden. Of daaruit iets nieuws zal voortspruiten, moeten we dus afwachten. Dat is dan ook het enige wat we kunnen doen: wachten...

Pascal Lefèvre

Zoen jij?... en je kring?

In de Leuvense studentenwereld bestaan er zo'n 29 kringen. Sinds de afsplitsing door de KrUL zijn zij verdeeld. Een aantal kringen vonden deze toestand niet opportuun en wilden dat de studenten weer aan één zeel zouden trekken. Sinds november '85 zijn de verzoeningspogingen terug van start gegaan. Een zevental kringen (Apollonia, Canonica, Chemika, Eoos, Kriminologische Kring, Mecenas, Merkator) zijn nooit op die vergaderingen aanwezig geweest. Dit kan diverse redenen hebben, met de natte vinger in de lucht denken wij zo aan gebrek aan mankracht bij de kringen te weinig interesse... Andere kringen namen slechts deel aan enkele vergaderingen. Uiteindelijk hebben een twintigtal kringen de diskussies aktief gevolgd.

Op de bewuste toetredingsvergadering hebben slechts 17 kringen hun standpunt duidelijk gemaakt. Muziekhistorische Kring en Ekonomika konden er zich helemaal niet mee verzoenen. De andere kringen zetten daarentegen het licht voor een nieuwe koepel wel op groen: Geologie, Politika, NFK (filosofie), Romania, Germania VTK (ingenieurs), Psychologische Kring, Katechetika, Alfa (Archeologie), Bios, Wina, VRG (rechten), DALI (informatika), Historia en Medika.

Enkele van deze kringen zullen echter nog hun achterban raadplegen. De kringen, die wel al een referendum hielden, noteerden echter een bedroevend lage opkomst: slechts 4% van de ingenieurs en slechts 12% van de rechtsstudenten daagden op.

Of ze de zaak volgen of niet, kan men moeilijk uit deze cijfers afleiden, maar men kan toch wel zeggen dat de gemiddelde student het blijkbaar niet de moeite vindt om er zijn zegje over te doen. Deze apatie zou wel eens van naderbij moeten beschouwd worden, maar dat is dan weer stof voor een ander artikel.

Pascal Lefèvre

REDAKTIONEEL

Oppassen geblazen

De studentenbeweging heeft zich — wat het universitair onderwijs betreft — de laatste tien jaar vooral beziggehouden met de eerste en tweede cyklus (de kandidaturen en de licenties). Dat is logisch want tot voor kort hield het gros van de studenten het met een licentiediploma wel voor bekeken. De demokratisering van de toegang tot de universiteit en de kwaliteit en de vorm van dat onderwijs waren de twee belangrijkste facetten waarop de studentenbeweging gericht was. Facetten die trouwens hun belang blijven behouden.

Nu is er de laatste jaren in het universitaire onderwijs bijna ongemerkt beweging gekomen. De gemiddelde studieduur stijgt, langzaam maar zeker, door een ongesystematiseerd opkomen van de *derde cyklus*: specialiseren, tweede diploma, postgraduate programma's...

Deze evolutie kan heel wat effekten hebben. Op sociaal vlak bijvoorbeeld zijn er geen faciliteiten voorzien zoals studiebeurzen voor deze derde cyklus. Terwijl een studieduurverlenging vanuit demokratiseringsperspektief niet dadelijk gunstig moet genoemd worden. Op lange termijn is het immers mogelijk dat er een kloof ontstaat tussen licentiaten en 'bijgeschoolden', waardoor de waarde van het licentiaatsdiploma uitgehold zou worden. Anderzijds is er het nogal chaotisch karakter van de uitbouw van de derde cyklus vandaag: zullen de universiteiten tegen mekaar gaan opbieden of onderling overleg plegen en terreinen afbakenen bijvoorbeeld?

Stof genoeg dus voor de studentenbeweging van vandaag om over na te denken. Daarbij is het niet alleen van belang al deze facetten afzonderlijk onder de loepe te nemen. Wij moeten ook een eigen visie op deze evolutie en op de mogelijke gevolgen ervan ontwikkelen. Een visie waarvoor we niet al te hard moeten rekenen op het bestaande onderwijs'beleid'. De werkgroepen van rektor Dillemans bijvoorbeeld, waarvan er één zich bezighoudt met de derde cyklus, de nieuwe wet op de akademische graden die in de maak is, de invoering van een kreditpuntensysteem, de tendens tot spreiden van de examens, de jacht op het tweede (en derde) diploma. Er is heel wat aan de hand en veel duidelijkheid is er nog niet.

Werk op de plank dus, en hoogtijd om eraan te beginnen, zoniet komen we voor voldongen feiten te staan.

Anti-racistische betoging

Donderdag 27 februari om 17.30 uur vertrekt er op het Sint-Pietersplein te Gent een betoging met als ordewoorden: racisme, fascisme, apartheid: neen! Daarna wordt er in de Blandijnberg een meeting gehouden. Organisatie VVS (Vlaamse Vereniging Studenten).

Vanuit Leuven wordt een bus ingelegd. Inlichtingen: 's Meiersstraat 5, Sociale Raad.

Vermelden we ook nog dat de NSV op dezelfde dag om 20.30 uur ook een betoging plannen, onder het motto 'meer veiligheid'. □

Als Shakespeare en Goethe Vlamingen geweest waren

"De wereld is een schouwtoneel", zei Vondel en hij kon het weten. Hoe staat het echter met het schouwtoneel aan deze universiteit? Een zevental jaar geleden werd het Instituut voor Teaterwetenschap opgericht, een interdisciplinaire studierichting. Sindsdien manifesteert het Instituut zich elk jaar éénmaal uitdrukkelijk met een toneelvoorstelling gebracht door de studenten. Dit jaar is dat "Don Carlos" van Schiller, in een regie van Paul Peyskens. Veto sprak met An-Marie Lambrechts (assistente) en Marc Deputter (één van de twee burgerdiensten sektie Dramaturgie) over het wel en wee, het reilen en zeilen van de nog jonge universitaire discipline.

M. Deputter: «Teaterwetenschap ontwikkelde zich aan het begin van de 20ste eeuw uit de literatuurwetenschap op een ogenblik dat men meer aandacht begon te schenken aan het teatrale aspekt van toneelstukken. Je kan zeggen dat zich driekwart eeuw later die evolutie hier nog eens heeft overgedaan: het Instituut voor Teaterwetenschap ontwikkelde zich uit de literatuurstudie en heeft daar nog steeds veel banden mee.»

A.M. Lambrechts: «Er bestond in 1979 reeds een zekere traditie van toneelspelen gestimuleerd door de lessen van Joos Florquin. Na zijn dood is dat verdergezet. Er kwamen initiatieven vanuit Romaanse (R. Beyen) en Germaanse (L. Verbeeck en H. Vandermoere). Er zijn dus heel nauwe relaties met de literatuurwetenschap.»

Veto: *Het getuigschrift Teaterwetenschap hangt wat tussen de verschillende studierichtingen is. Meestal wordt het gekombineerd met Germaanse of Romaanse. Is dat geen ernstige beperking voor eventuele liefhebbers?*

M. Deputter: «Het is inderdaad zo dat een groot gedeelte van de studenten filologen zijn: in 79/80 was hun aandeel 90%, dit jaar 60%. Het aandeel van de studenten uit andere richtingen neemt dus zeker toe. Soms hebben die mensen het wat moeilijker: er wordt heel wat aan tekststudie gedaan en dat is natuurlijk een kolfje naar de hand van de filologen. Maar filoloog zijn is zeker geen must.»

A.M. Lambrechts: «De meeste vakken worden gerekruteerd uit de filologieën (Germaanse, Romaanse, Klassieke en Slavische) en uit Pers en Kommunikatie. Daarnaast zijn er een aantal verplichte vakken. We streven ernaar de centrale vakken zo goed gevuld mogelijk te maken. Ter aanvulling van het programma hebben we dit jaar een aantal lezingen georganiseerd. Dat zijn geen nieuwe vakken; we vatten ze op als werkkolleges. Op die manier proberen we ook wat aan te sluiten bij hetgeen aktueel is. Naar aanleiding van 't Klapstuk waren er enkele lezingen rond dans- en teaterkritiek. Binnenkort is er ook een lezing over teatersociologie.»

Teorie en praktijk

Veto: *De teoretische kolleges benaderen drama en teater op een akademische manier. Opnieuw een akademische benadering en dat voor één zeer levend en zintuiglijk medium als teater?*

M. Deputter: «Dat geldt inderdaad voor een aantal kolleges. Maar hiertegenover staat dan weer een vak als "Opvoeringsanalyse" waarin zeer recente Vlaamse teatervoorstellingen geanalyseerd worden. Zo sluiten we aan bij de levende aktualiteit. Dan is er natuurlijk de produktie als tegengewicht voor de teoretische kolleges.»

Veto: *Maar die produktie wordt dan weer voorafgegaan door een aantal teoretische seminaries.*

M. Deputter: «Dat is juist. Vorig jaar is er bijvoorbeeld in de seminaries gewerkt rond andere vertalingen en andere ensceneringen van "Macbeth" van Shakespeare. Dit jaar, bij de voorbereiding van Schillers "Don Carlos", hebben we ons toegespitst op de tekstanalyse scène per scène. Het gevolg is dat de studenten na twee maanden werken volledig vertrouwd zijn met de tekst: ze kennen de dramatekst.»

Veto: *Is het de bedoeling dat de studenten leren akteren?*

M. Deputter: «Dat is zeker niet de bedoeling. Mensen die willen leren akteren die kunnen bij ons niet terecht. die moeten maar naar een konservatorium gaan of naar de studio Herman Teirlinck. Wat wij beogen is de studenten konfronteren met de praktische kanten, de praktische problemen en beperkingen van hoe een tekst in een voorstelling wordt omgezet. Zij gaan zich vragen stellen als: wat is tijd op een scène? Wat is ruimte? Wat is beweging? Wat is de funktie van een dekor? Dat soort problemen is veel belangrijker dan het akteren zelf.»

Regisseur of studenten

Veto: *De studenten werken onder leiding van een beroepsregisseur. In hoeverre is de voorstelling die we te zien krijgen de produktie van de studenten of de produktie van de regisseur?*

M. Deputter: «Dat is een moeilijk punt. Aanvankelijk werd de produktie aan een regisseur uitbesteed. In de praktijk was het zo dat de regisseur het stuk in kwestie goed kende. Bij de aanvang van de repetities wist de regisseur zo goed als zeker hoe het stuk in mekaar zat. De inbreng van de studenten was meestal gering.»

A.M. Lambrechts: «Vorig jaar met de produktie van "Macbeth" zijn we opnieuw gaan nadenken over de hele opzet. We hebben dan geopteerd voor regisseurs die niet alleen een estetisch produkt willen afleveren, maar in de eerste plaats voldoende didaktische interesse hebben om met studenten te werken. Paul Peyskens heeft al enkele workshops met studenten gedaan. Hij heeft zich in de teaterwereld een zekere reputatie opgebouwd en dat wordt door de studenten geapprecieerd.»

M. Deputter: «Precies om te voorkomen dat de regisseur almachtig is, zijn de voorbereidende tekstanalyses van groot belang: de studenten zijn geïnformeerd. Het gaat niet meer op dat de regisseur de produktie volledig naar zijn hand zet.»

Veto: *Maar toch blijft zijn inbreng groot?*

A.M. Lambrechts: «Met Paul Peyskens verloopt dat heel eigenaardig. Hij doet niets voor, hij geeft zelfs zelden tips waar iemand moet gaan staan. Hij suggereert alleen maar. Hij schetst een sfeer waarbinnen de studenten steeds opnieuw moeten proberen. Hij keurt iets goed of hij keurt het af. De vondsten binnen de scène komen van de studenten zelf, de selektie van die vondsten gebeurt door Peyskens. Dat heeft natuurlijk veel te maken met ervaring, om precies te kunnen zeggen: dat is verkeerd en daarom.»

Veto: *Zijn er vergelijkbare initiatieven op andere plaatsen in Vlaanderen?*

A.M. Lambrechts: «Aan de UIA te Antwerpen. Maar daar legt men veel minder de nadruk op de tekst. Het teatrale eksperiment gaat daar voor. Maar de kombinatie, zoals hier te Leuven, van teoretische kolleges en produktie, die is uniek in Vlaanderen.»

Veto: *En in het buitenland?*

M. Deputter: «In het buitenland bestaat teaterwetenschap als een volledige licentie. Teater neemt in Vlaanderen een tamelijk onbelangrijke plaats in: we hebben geen traditie. Indien Shakespeare, Goethe of Racine Vlamingen geweest waren, dan zou het er hier heel anders uitgezien hebben. Dan zou de studie van teatersteksten een heel ander statuut hebben in Vlaanderen.»

Kultureel Centrum

Veto: *Het Instituut voor Teaterwetenschap kent een stijgende belangstelling. Wordt er aan de toekomst gedacht?*

M. Deputter: «Een uitbouw tot een volledig licentieprogramma behoort nog niet tot de mogelijkheden. Er wordt in vele sektoren drastisch gesnoeid en de kulturele sektor is een grote bloedlater op dat vlak.»

A.M. Lambrechts: «Als studenten informatika en ekonomie blijven kiezen en een richting als teaterwetenschap afdoen als niet nuttig, dan gaan we zwarte tijden tegemoet. We moeten echter niet wachten totdat men strukturen voor ons kreëert. We moeten gebruik maken van wat we hebben en dat uitbuiten. Een probleem is dat heel het projekt teveel op vrijwilligerswerk berust. Alleen de regisseur wordt betaald. Maar er zijn nog andere mensen die er heel wat tijd en energie insteken.»

«Een belangrijk punt naar de toekomst toe vind ik een goede samenwerking met 't Stuc op het gebied van de infrastruktuur en de technische uitrusting. Zo hebben we dit jaar enorm veel moeilijkheden gehad met de repetitie- en speelruimte. Na veel rondzwerven zijn we eindelijk aanbeland op de tweede verdieping van het Kolenmuseum in de Beriotstraat. Dat soort tijdverlies kan vermeden worden. Ideaal zou zijn dat de ruimte in de Naamsestraat 96, waar 't Stuc al een aantal lokalen heeft, omgebouwd wordt tot een kompleks van repetitie-, dans- en teaterruimtes met een wendbare infrastruktuur. Er zijn in Leuven elk jaar tientallen revues, kabaretten, toneelopvoeringen. Iedereen zou van zo'n kultureel centrum kunnen genieten: de studenten, 't Stuc en de opleiding dramaturgie. Aan zo iets moet in de nabije toekomst gewerkt worden.»

Don Carlos

Paul Peyskens ziet zichzelf niet als regisseur van de studenten, eerder als 'begeleider'. Hij stond ook in voor de keuze van de tekst: "Don Carlos" van Schiller.

Veto: *Je hebt gekozen voor een klassieke tekst. Ook vorig jaar werd geopteerd voor één van de grote klassiekers, weliswaar in een moderne bewerking. Bieden die teksten nog steeds de meeste mogelijkheden?*

P. Peyskens: «Zeker in dit geval. Ik werk hier met studenten, niet met echte akteurs. Een klassieke tekst heeft het voordeel dat hij een heldere struktuur heeft. Hij is toegankelijker en eenduidiger dan een moderne dramatekst, en biedt de studenten de kans om met alle aspekten van het teater in kontakt te komen: dekor, plot, personages... De tekst is een belangrijk uitgangspunt, maar er wordt ook van weggestapt als we vinden dat een bepaald gegeven veel sterker in een beeld kan worden weergegeven.»

Veto: *Je hecht veel belang aan de ruimte waarin gespeeld wordt.*

P. Peyskens: «Dat is zo. Ook dit keer is het dekor verbonden met de ruimte waarin we spelen. Ik heb bewust voor een zuiver, neutraal dekor gekozen waarbinnen de spelers als het ware naakt staan. Ze hebben alleen zichzelf en de tekst. Dat brengt met zich mee dat er zoveel tekstbehandelingen zijn als er spelers zijn. En dat is hetgeen me interesseert. Hoe de spelers met hun fysionomie een tekst aanpakken. De studenten zijn omwille van hun intellektuele vorming vaak weerbarstig materiaal: zij moeten hun lichaam leren gebruiken.»

Erwin Jans

De werkvoorstellingen van Don Carlos *gaan door op 28 februari en op 1, 3, 4 en 5 maart op de tweede verdieping van het Kolenmuseum in de Beriotstraat 32. Inlichtingen zijn te bekomen bij de afdeling Teaterwetenschap Letteren & Wijsbegeerte, vierde verdieping.*

Tentoonstelling: de kunst van de Islam in de expozaal van Letteren & Wijsbegeerte, tot 26 februari. (foto Veto)

De kunst va

Het is reeds vijftien eeuwen geleden sinds de profeet van Mekka naar Medina reisde. Hij was in 622 na Chr. op de vlucht geslagen voor de aristokratie van Mekka, die hem en zijn aanhangers, die vooral uit armen bestonden, bestreed.

Medina is sindsdien 'De stad van de profeet', en 622 na Chr. het begin van de Mohammedaanse tijdrekening. Dit jaartal is dus belangrijk genoeg om de aanleiding te vormen voor een tentoonstelling. De Unesco heeft dan ook, in samenwerking met het Commissariaat-Generaal voor Internationale Culturele Samenwerking van de Vlaamse Gemeenschap het initiatief genomen om een fototentoonstelling te wijden aan de kunst van de Islam.

Maandagavond zette professor U. Vermeulen van de Studierichting Arabistiek en Islamkunde bij wijze van inleiding nog eens de voornaamste kenmerken van de Moslimkunst op een rijtje. Dit gebeurde in de Expozaal van L & W, waar deze tentoonstelling tot 26 februari onderdak heeft gevonden. Vermeulen legde er in zijn toespraak sterk de nadruk op, dat in de Islam de godsdienst onafscheidelijk verbonden is met het maatschappelijk leven. De politieke leider in de Moslimsamenleving, nl. de Imam, is tevens het hoofd van de gemeenschap, en het wereldlijk karakter van de kunst overheerst in de Islam.

Eenvormigheid?

Voor ons, westerlingen, komt de Islamitische kunst als een eenvormige stroming over. Dit lijkt ook een juiste indruk te zijn, want eens de vormingsperiode van de Islamitische kunst onder de Omajjaden voorbij was, bleven de Moslims gehecht aan hun

Kasteelkoncert!

VTK — Dat wetenschap en muziek zeer goed samengaan is reeds langer dan vandaag bekend. Zo werkte het muzikale genie J.S. Bach met haast wiskundige modellen. Dat er zich onder de Leuvense Ingenieursstudenten zoveel muzikanten bevinden, mag in deze kontekst dan ook niet verwonderlijk zijn.

Zo hebben een twintigtal studenten kleine muzikale groepjes en zelfs een groot ensemble gevormd. Gedurende een half jaar hebben zij met veel ijver en plezier een repertorium ingestudeerd. En dit is de oorsprong van het Kasteel-koncert, georganiseerd door VTK.

Het koncert vindt plaats op woensdag 26 februari om 20 uur in de proklamatie-zaal van het Arenbergkasteel, Kard. Mercierlaan. Op het programma staan o.a. Vivaldi, Boccherini, Strauss, Mendelssohn-Bartholdye.a. De toegang is gratis.

U bent van harte welkom. □

36

n de Islam

vroeger model, en brachten ze slechts variaties aan in de details. Krachten die tot de eenheid van de islamitische kunst hebben bijgedragen zijn: de normatieve stuwkracht, de mobiliteit en de verspreiding op grote schaal van de Islam.

Wat deze kunst vooral kenmerkt is de passie voor de abstraktie, die perfekt zijn weerslag vindt in de kalligrafie van de koranverzen. Deze vind je terug op de meest verschillende materialen. Je kan kalligrafische tekens aantreffen ter versiering van moskeeën en paleizen, op borden, in boekverluchtingen en, zoals in Marokko, op bergflanken. De neiging tot abstraheren uit zich ook in de florale motieven, waarin men als het ware de essentie van het bloem-zijn tracht te vatten. Het vervaardigen van afbeeldingen van mens of dier werd in de Islam nooit als een verdienste beschouwd. Buiten de koranverzen tref je dan ook enkel geometrische patronen aan in een moskee. Zo zei Ibn Abbas eens tot een kunstenaar die graag dieren wou afbeelden: "Als je graag dieren afbeeldt, onthoofd ze dan!", en een rechtsgeleerde beschouwde de voorstelling van figuren die een schaduw afwerpen als een schending van Gods wetten. De oorzaak van deze weigerachtige houding tegenover de afbeelding van mens en dier, kan men waarschijnlijk vinden in het feit dat de Moslims het antropomorfisme verwerpen, evenals elke poging om de schepping van Allah na te bootsen.

Moskee

In verband hiermee moet men waarschijnlijk ook het grote belang zien dat aan de bouwkunst wordt gehecht. Vooral de moskee staat in het centrum van de belangstelling van de moslim, omdat dit bouwwerk de kern is van het religieuze en politieke leven. Wanneer men langs de tentoongestelde foto's van moskeeën wandelt, valt vooral de verscheidenheid in de bouw op. Een kapiteel uit Raqqa (Syrië) van de late achtste eeuw, is een stenen getuigenis van de verbondenheid van de ornamentiek van de Abassieden met de Korintische kapitelen en de akantusmotieven van de laat-romeinse traditie.

In de Grote Moskee te Zaria (Nigeria) van de vroege 19de eeuw zijn spitsbogen en pijlers gemaakt van leem, een goedkoop materiaal, typisch voor West-Afrika. De moskee te Xian (China) staat dan weer volledig in de Chinese traditie, wat men kan merken aan het pagode-achtige dak. Iedere streek waar de Islam is doorgedrongen heeft haar eigen stempel op deze kunst gedrukt. Maar niettegenstaande deze grote verscheidendheid, zijn er toch enkele steeds weerkerende elementen in de moskee te onderscheiden. Zo is er de lege nis, die de gebedsrichting *kibla* aangeeft, de *minbar* (preekstoel), waarop het vrijdagssermoen gehouden wordt, een binnenhof dat aan drie zijden met een zuilengalerij omgeven is en waar in het midden een waterbekken staat, en natuurlijk een minaret, vanwaar de *muëzzhin* van zonsopgang tot zonsondergang de gelovigen oproept tot het gebed. Onder invloed van de kristelijke *kampanile* of klokketoren is deze in Syrië, Noord-Afrika en Spanje vierkantig, terwijl hij in Iran, Irak en Anatolië cilinder- of naaldvormig is. Foto's van moskeeën zijn op deze tentoonstelling uiteraard in de meerderheid. De tentoonstelling is er duidelijk op gericht zoveel mogelijk facetten van de moskee en van de Islamitische kunst in haar geheel in het licht te stellen. Het is de verdienste van de samenstellers ervan zoveel mogelijk fotomateriaal van de meest verschillende gebieden verzameld te hebben.

Russisch

Men kan drie afdelingen in deze tentoonstelling onderscheiden. Eerst wordt de architektuur in haar omgeving belicht, terwijl in een tweede deel de belangrijkste elementen van de islamitische architektuur getoond worden. Zo wordt men achtereenvolgens gekonfronteerd met de meest verscheidene minaretten, koepelkonstrukties, kapitelen, zuilen en bogen, voorgevels, ingangen, binnenpleinen, *minbars* (preekstoelen), *madrasas* (koranscholen), *mihrabs* (nissen) enz. Een derde deel is gewijd aan de meesterwerken van de islamitische kunst en is kronologisch en geografisch opgevat. In deze derde afdeling treffen we vooral foto's aan van schotels, lampen, boekverluchtingen en tapijten. De verluchting van *Het Boek der Tegengiffen* en *De Wonderen der Schepping* doet sterk denken aan onze middeleeuwse miniaturen. Een bladzijde met gestileerde kalligrafie, gebaseerd op de naam Allah en afkomstig uit Bagdad (15de eeuw) doet dan weer modern aan in al zijn abstraktie.

Ik hoop dat wie deze tentoonstelling gaat bezoeken zo fortuinlijk is een Nederlandse kataloog te bemachtigen, want anders zal hij het met Franse, Engelse of, jawel, Russische uitleg moeten stellen. De reden voor het ontbreken van Nederlandse onderschriften ontgaat mij volkomen. Benevens deze dissonant, alsook het feit dat de logika in de schikking van de foto's soms ontbreekt, is deze tentoonstelling in al haar bescheidenheid waardevol voor wie zich een algemeen beeld verlangt te vormen in verband met de kunst van de Islam.

Lia Baudouin

Deze tentoonstelling vindt plaats in de Expozaal van L & W van 10 februari tot en met 26 februari 1986.

Leuven vol muziek

CHARLES MORROW: Muziek verzacht de zeden

Op de vraag of één en dezelfde persoon tegelijkertijd voorman in het wereldje van de avant-garde musici en suksesvol zakenman in de wereld van de publiciteitjingles kan zijn, én daarbij nog sporadisch kan samenwerken met popfiguren als Simon & Garfunkel, Garland Jeffreys... is het antwoord eenvoudig: *ja*.

Er is er misschien maar één, doch de nu 44-jarige New-Yorker Charly Morrow blijkt ertoe in staat te zijn om de meest diverse muziekgenres met brio te beheersen.

Na enkele jaren geneeskunde studies te hebben gedaan, voelde Morrow zich uiteindelijk meer tot de muziek aangetrokken. Hij trok dus naar het *Mannes College of Music*, waar hij trompet en kompositie studeerde. Van bij het begin toonde hij een grote belangstelling voor de moderne muziek. Eerst werkte hij nog met het twaalftonenstelsel van A. Schönberg. Onder invloed van wat zich in de jaren vijftig aan het afspelen was in de wereld van de eksperimentele muziek, bekeerde Morrow zich tot de echte avant-garde.

Doch in 1967 richtte dezelfde Morrow, een publiciteitskantoor op in New-York. Onder de naam *Charles Morrow Associates Inc.* weet hij voor heel wat (belangrijke) firma's de publiciteitsjingles te komponeren. Het grote sukses dat hij ermee boekt heeft ook gunstige financiële gevolgen. Dat geldgewin wordt door Morrow gretig aangewend om er zijn avant-garde-projekten mee te financieren. Of: hoe kunst en ekonomie toch heel mooi kunnen samengaan...

Op puur muzikaal vlak ziet Morrow daarin geen problemen: in een interview verklaart hij dat de verschillende soorten muziek een eigen, specifieke bekwaamheid vergen. Dit gaat samen met een intuïtief aanvoelen van de onuitgesproken normen van elk apart genre. Hopend dat hij voldoende professioneel is op die diverse vlakken, stelt Morrow dan ook: *I'am philosophically committed to an abscence of musical style.*

Wat er ook van weze, Morrow heeft sukses met zijn kommerciële aktiviteiten, en blijft voor velen het boegbeeld van de hedendaagse avant-garde. Tussendoor verzorgde hij ook nog wel eens een produktie voor popmuzikanten (bijvoorbeeld *Wild in the streets* van Garland Jeffreys / Dr. John, *Parsley Sage Rosemary & Thyme* met Simon & Garfunkel).

Eksperimenteel werk

Het is echter vooral boeiend om even dieper in te gaan op zijn eksperimentele werk. Op de eerste plaats is er zijn interesse voor het domein dat de grens tussen muziek en rituel uitmaakt. Morrow zal er in de uitwerking van zijn muziek vaak de nadruk op leggen. Samen met zijn grote liefde voor de natuur resulteert dit bijvoorbeeld in de jaarlijkse viering van de zonnnewende op 21 juni, met een geleerde term *Solstitium* geheten. Morrow begon ermee in 1973, en sindsdien heeft dit projekt ook internationale belangstelling gekregen.

Hoe zoiets praktisch verloopt, hangt dan weer af van de onvoorspelbare inspiratie van magiër Morrow. In 1979 bijvoorbeeld verzamelde Morrow 60 klarinettisten in een park. Vanuit de diverse plaatsen komen de spelers (in groepjes van tien) samen naar een voorafbepaald centraal punt. Als muziekmateriaal hebben ze een eenvoudig motiefje, waarrond ze kunnen improviseren. De opstelling rond dit punt is dan wel strikt bepaald, en het stuk eindigt met het één voor één weggaan van de spelers. Eigenlijk niets nieuws onder de zon, want zo deed Haydn het ook al met zijn afscheidssymfonie te Londen. Het effekt was, volgens verslaggevers, vrij boeiend. Morrow noemt dit werk gewoon *Wave Music III*.

Enkele jaren later laat hij een 50-tal mensen op de schelpen van kinkhoorns blazen, van zonsopgang (5.30 u plaatselijke tijd) tot 14.00 u, met een korte pauze op het moment waarop de zon het hoogst staat. Waarom juist deze schelpen, die toch een vrij bizar geluid weergeven, is vrij eenvoudig. Morrow vindt namelijk dat deze een zeer mooie klank geven, onafhankelijk van wie erop speelt. Het geeft een soort zacht kreunend geluid weer.

Bij die gelegenheid waren de "schelpenblazers" vergezeld van perkussieinstrumenten, dansers en dergelijke meer, waardoor het geheel een feestelijke aanblik moest krijgen.

Meteen raken we een tweede aspekt aan van wat Morrow tot een apart figuur maakt: hij werkt graag met vreemde, maar daardoor ook bijzonder originele kombinaties van instrumenten. De menselijke stem is hierbij voor het rituele aspekt een belangrijk element. Het zingen bij Morrow, dat zich ook veelal door improvisatie laat leiden, heeft veel weg van het mysterieus prevelen dat bij primitieve kulturen nog veel wordt aangewend, om bijvoorbeeld de *boze geesten* te bezweren.

Zo realiseerde hij in 1979 een *Sky song*, waarbij hij de opkomende zon wil begroeten. De inspiratie tot zingen haalt Morrow uit de lucht: de wolken en de diverse schakeringen van het opkomende zonnelicht.

Muziek voor boten en torens

Anderzijds schrikt Morrow er niet voor terug om 25 boten en wat instrumenten vanop drie bruggen te kombineren en tot een min of meer gestruktureerd "getoeter" te komen: eerst vanop alle mogelijke plaatsen, doch langzaam varen alle boten naar één bepaalde brug, om er tot een apoteose te komen (Jacksonville, '79).

Minder spektakulair anderzijds vormt zijn *Bestorming van de Empire State Building* in 1979, ditmaal met een orkest van okarina-bespelers (een okarina is een klein fluitje dat de vorm heeft van een ei): hij deed dit gewoon om, vanop het dak van voormeld gebouw, de nachtelijke hemel te verwelkomen.

Spektakel gegarandeerd dus als Morrow en de zijnen uitpakken met een projekt. Dat hij daarbij ook het teater in al zijn mogelijke aspekten zal aanwenden in bepaalde gevallen mag dan ook geen verwondering wekken. Een van de meest ekstreme voorbeelden van zijn fantasie vormt wellicht de *Haevyweight Sound Fight* uit 1981: in een ordinair derderangs bokstempel kreëerde Morrow een "bokskamp" waarbij hij en een andere komponist tegenover elkaar stonden gedurende 15 rounds. Elke Round had zijn specifieke karakteristieken (door beide opponenten uitgewerkt), en op het einde ervan moest een jury dan maar beslissen wie van beide het er best had van afgebracht.

Morrow kan radikaal zijn tot in het meest ekstreme. Met *The Number Six* bereikt hij de uiterste grens van wat nog "muziek" kan worden genoemd. Wat hij deed was in se weer eenvoudig: hij telde enkel maar van 1 tot 6, dit via voorafbepaalde schema's. Voor bijkomend effekt zorgden de 6 aparte mikrofoons en luidsprekers, voor elk getal één. Muziek tot pure logika herleid.

Met één woord: onvoorspelbaarheid is het meest wezenlijke voor de kreaties van Morrow. Wat hij met zijn 'musiceren' beoogt, is vrij eenvoudig. Enerzijds is voor hem elk projekt een apart eksperiment met klanken. Doch tevens is er voor hem ook een koncept mee gemoeid: niet zelden immers legt hij de nadruk op het feit dat muziek voor hem zowat hét geneesmiddel bij uitstek is om de kwalen van deze tijd en maatschappij te helen.

Morrow is een fenomeen in de huidige muziekwereld. Als hoofd van de *New Wilderness Foundation* (een promotiekantoor voor avant-garde) staat hij in de bres voor al wat met nieuwe muziek te maken heeft. Voor wie het nog niet doorhad: Morrow werkt aan een projekt voor Leuven vol Muziek.

Geert Stubbe

INDUSTRIEEL MELANISME — Vorige week vond er zowaar een performance plaats in Leuven. Onder de naam "Industrieel Melanisme" figureerde een 'industriele groep' met 'industrieel materiaal' (in een industriële kelder). Daarnaast was er een leuke sossissententoonstelling: vlees van de beste kwaliteit in een kadertje aan de muur. En bovendien was er 'Action Painting': deze jongedame bijvoorbeeld wierp zich uitbundig op het witte laken. *(foto Veto)*

Honderd jaar pleitoefeningen

Samen met 100 jaar VRG kent men ook reeds 100 jaar pleitoefeningen. Deze vormden de allereerste aktiviteit van het VRG. Recent, sinds 1981, is de jaarlijkse *top of the bill* van deze oefeningen de Assisenzaak. Deze ging dit jaar door op 13 februari. Ze draaide rond Carmen Matthijs beschuldigd van moord op haar echtgenoot.

De pleitoefeningen zijn een praktijkgericht initiatief met de bedoeling de rechtsstudenten enige vertrouwdheid te geven met het balieleven. Men beperkt zich hierbij wel tot strafzaken: slechts één van de vele takken van het recht. Er wordt steeds gewerkt aan de hand van echte dossiers. Namen, data en plaatsen daarin zijn uiteraard onleesbaar gemaakt. Op basis van de dossiers gebeurt een rolverdeling tussen de studenten-vrijwilligers: (zittende) rechters, Openbaar Ministerie, advokaten, beklaagde(n), getuige(n) en deskundige(n).

De organisatie is in handen van studenten onder het peterschap van een assistent/professor. Sinds enkele jaren is dat Luc Lamine, assistent bij een zekere professor Herbots. De leiding berust bij een derde lisser bijgestaan door een tweede lisser. Deze zal de leiding voor het volgend akademiejaar op zich nemen. Zo wordt een vlotte en kontinuë organisatie gewaarborgd.

De jaarlijkse kroon op het werk is de Assisenzaak. Die bestaat nog maar sinds 1981. Zij werd in het leven geroepen door wijlen laatstejaarsstudent Guido Rémi. De zaak gaat over een misdrijf dat behandeld wordt door het Hof van Assisen. Dit Hof wordt gekenmerkt door de beslissende rol van de jury, bestaande uit 12 burgers. Voor de gelegenheid werd de jury geronseld uit het administratief personeel van verschillende fakulteiten van de KUL. De jury oordeelt over schuld of onschuld van de beklaagde. Als er schuldig gestemd wordt, is het wel aan het Hof (de rechters) de straf te bepalen. Verder worden er alleen "zware gevallen" door het Assisenhof behandeld.

Tot vorig jaar was de Assisenzaak uniek onder de Belgische universiteiten. Dit jaar niet meer, want ook aan de VUB zal een soortgelijk initiatief doorgaan. Volgend jaar komt ook de RUG aan de beurt. De Assisenzaak mag rekenen op een vrij ruime belangstelling van studenten, andere universiteiten, akademisch personeel en de pers: meer bepaald de dagbladen.

Feiten

Carmen Matthijs (gespeeld door Carmen Matthijs, studente 2de licentie rechten) wordt beschuldigd van moord — dit is doodslag met voorbedachte rade — op haar echtgenoot Jos Aille. Mijnheer Aille was verslaafd aan allerlei pillen. De laatste tijd ging hij zelfs tot twee dozen per dag (waaraan hij een maagbloeding aan overhield). Zijn gezin, twee kinderen en zijn vrouw, leed erg onder die verslaving. Op een nacht schiet mevrouw Matthijs twee kogels af met een long rifle op haar slapende echtgenoot. De schoten werden afgevuurd met een korte tussenpauze. Daarop rende Carmen naar de buren om te vragen de politie te verwittigen. Volgens het deskundigenverslag van de psychiater handelde Carmen op het ogenblik van de feiten bewust en had zij zichzelf onder kontrole, alhoewel zij onder hevige stress stond.

Het procesverloop

Het proces was nauwelijks begonnen, toen men gekonfronteerd werd met een praktische hinderpaal: geluidshinder. Er waren namelijk boorwerken aan de gang in het gerechtsgebouw. Gelukkig kon de zaak verplaatst worden naar een andere zaal (het vredegerecht). Het proces werd geschorst en een verhuizing vond plaats. Na een uitvoerige ondervraging van de beklaagde, volgde het verhoor van een hele reeks getuigen: dokters, familieleden en kennissen. Hierbij werden vaak dezelfde vragen gesteld door de advokaten, wat de zaak er niet boeiender op maakte. De voorzitter, die een erg moeilijke rol heeft, had de zaak niet genoeg in handen. De assesoren zaten er voor spek en bonen bij; zij reageerden zelfs niet bij een flater van de voorzitter: het oproepen van een onbestaande getuige.

Daarop volgden de pleidooien: twee van de burgerlijke partij (BP), één van het Openbaar Ministerie (OM) en twee van de verdediging. De burgerlijke partij die de belangen van het slachtoffer en diens nabestaanden behartigt, pleitte precies alsof ze de advokaat van de beklaagde was. Hierbij ging men vrij klicheematig-patetisch te werk, met zinnen als "een wolvin die tot het uiterste vecht om haar jongen te beschermen...". Daarop volgde de advokaat-generaal (OM) die de zaken technischer en droger aanpakte. Hij pleitte uiteraard schuldig en was natuurlijk verbaasd over de vraag van vrijspraak van de burgerlijke parij. Deze wist zich wel goed te verantwoorden. Tenslotte volgde het pleidooi van de verdediging. Een opvallend betoog kregen we van "Meester" Ronny Baudewijn. Met een verrassende originele stelling, op een animerende manier gebracht, verbaasde hij iedereen. Ter illustratie: van het Hof noch van het openbaar ministerie kwam nog enige reaktie.

Hierna ging de jury over tot de beraadslaging. Zij oordeelde schuldig. Hierop volgden nog de korte pleidooien ter beoordeling van de strafmaat. Het Hof kwam dan tot volgende uitspraak: 3 jaar gevangenisstraf.

Prijs

De eerste prijs (10 000 fr) van het oud-VRG ging naar de pleitoefeningen zelf. De tweede (5000 fr) naar Ronny Baudewijn; de derde prijs (3000 fr) naar Geert De Neef (advokaat van de bugerlijke partij). Deze twee-jaarlijkse prijs werd gesticht in 1984. Niet alle studenten zijn daar zo gelukkig mee: een kwestie van aasgieren die hierdoor alleen op de Assisenzaak afkomen.

Klaartje Claeys
met medewerking van Geert Coene

De vrouw op de arbeidsmarkt: een minderwaardig produkt?

Sinds enige jaren bestaat er binnen de fakulteit Ekonomie een *Werkgroep Andere Ekonomie* (WAEK), die ekonomische problemen vanuit een andere invalshoek probeert te benaderen. Omwille van de opvallend beperkte aanwezigheid van meisjes binnen deze groep, groeide de idee om de vrouw in de ekonomie eens aan bod te laten komen. WAEK kontakteerde hiervoor Magda Lambert (sociologe). Zij behandelde op 21 januari de (onderdrukte) positie van de vrouw in het beroepsleven.

De konkrete cijfers die soms overvloedig werden aangehaald, stemden niet onmiddelijk tot hoop: er zal nog een grondige mentaliteitsverandering moeten plaatsvinden, zowel bij vrouwen als bij mannen, vooraleer de vrouw volledig gelijke kansen in het beroepsleven zal verwerven.

Magda L. formuleerde haar uitgangspunten klaar en duidelijk:

1. Een samenleving die berust op wederszijds begrip tussen haar leden heeft een hoger welzijn. Daarom alleen al moet de vrouw weer geïntegreerd worden in een essentieel deel van de samenleving: de arbeidswereld.
2. Arbeid geeft een kans om de ervaringswereld te verruimen. Deze kans mag aan de helft van de burgers niet ontnomen worden.
3. Voor vele vrouwen is het buitenhuis gaan werken een ekonomische noodzaak.

Uit deze uitgangspunten komen dus twee basisprincipes naar voren: het fundamenteel recht op arbeid en het recht op gelijke kansen.

Verleden, heden en toekomst

Een van de oorzaken van de huidige situatie op de arbeidsmarkt ligt in het verleden. Magda Lambert schetste daarom ook eerst de demografische evolutie. Na de tweede wereldoorlog was er een grote geboorte-eksplosie, de zogenaamde babyboom, met als gevolg een enorme stijging van het aanbod op de arbeidsmarkt tussen de jaren 70 en 80. Na '64 is de nataliteit sterk gaan dalen. Men zou dus kunnen verwachten dat na '85 de toestroming op de arbeidsmarkt gaat verminderen. Doch dit is niet met zekerheid te voorspellen: men moet rekening houden met de aktiviteitsgraad. 49% van de vrouwen tussen 15 en 60 jaar behoren tot de aktieve bevolking.

Het aantal werkende vrouwen nam in de jaren 70 sterk toe en wel om verschillende redenen. Het aantal eenpersoonsgezinnen groeit aan (echtgescheidenen en weduwen). De ekonomische noodzaak is daar natuurlijk groter. Momenteel is 1/5 van de werkende vrouwen kostwinner. Tevens spoort het behoud van de koopkracht en van de levensstandaard aan om te blijven werken. Ook het aankunnen van risiko's, bv. werkloosheid, werkt vrouwenarbeid in de hand.

Door de mogelijkheid van kontraceptie is planning van het kinderaantal mogelijk. Velen kiezen voor een klein aantal kinderen op korte tijd, waardoor de beschikbare periode voor de arbeidsmarkt vergroot wordt. Ook de veranderde mentaliteit rond de manvrouwverhouding en de demokratisering van het onderwijs hebben ertoe bijgedragen dat meisjes meer kansen kregen om zich voor te bereiden op een loopbaan. (Slechts 30% van de vrouwen met een diploma sekundair onderwijs oefent een beroep uit, tegenover 82% van de vrouwen met een diploma Hoger Onderwijs).

Minder kansen

Veel wijst erdus op dat de werkloosheid in de eerste jaren nog niet opgelost zal zijn. Als je bovendien aan 100 vrouwen de keuze laat een beroep uit te oefenen, blijkt 2/3 hierop positief te antwoorden, terwijl slechts 1/3 effektief tewerkgesteld is. Bovendien zou 60% blijven werken, ook als het ekonomisch niet noodzakelijk is.

Kortom, het aanbod op de arbeidsmarkt is erg groot en de bestaande strukturen zijn niet in staat dit overaanbod op te vangen. Vraag is dus hoe men alle werkzoekende vrouwen een kans op arbeid kan geven. Hier stoten we echter op een paar ongunstige omstandigheden die nog een tijdje zullen blijven bestaan. Vrouwen verdienen 20 tot 40% minder dan mannen. De diskriminatie ligt er niet in dat vrouwen minder betaald worden voor hetzelfde werk, bijv. een licentiaat ekonomie krijgt een vast loon, of het nu een man of een vrouw is. Wel is het een feit dat de toegang tot de beter betaalde funkties voor vrouwen veel meer gesloten blijft. De segmentering tussen "vrouwelijke" en "mannelijke" beroepen blijft bestaan, zowel bij jongeren als bij ouderen.

Er is nog steeds een hoge werkloosheid bij vrouwen. Toch is de toename van de werkloosheid nu bij mannen groter dan bij vrouwen. Dit is echter een gevolg van de verslechterde ekonomische toestand. Terwijl in de zeventiger jaren de grotere werkloosheid te wijten was aan de toenemende aktiviteitsgraad van vrouwen, is die nu in de jaren 80 te wijten aan het verlies van arbeidsplaatsen.

Velen halen als argument voor een beperkte toegang voor vrouwen in topfunkties aan, dat vrouwen zich niet volwaardig willen integreren in de arbeidsmarkt. Ondermeer omdat ze streven naar een dubbel sukses: sukses in het gezinsleven en in het professionele leven. Maar waarom wordt hen dit streven verweten, terwijl het evengoed een mogelijkheid zou kunnen zijn tot humanisering van de arbeid en van het privé-leven? Waarom kan dit streven geen troef zijn om te werken aan arbeidsvoorwaarden en aan een vermenselijking van ons samenleven met anderen?

Alternatieven

Als we dan gaan denken aan andere formules van arbeidsorganisatie, dan stoten we op een zeer rigiede strukturering van de arbeid, die bepaald is door het beeld van 'voltijdse arbeid is 40 jaar werken aan 40 uren per week zonder onderbreking'. Alles in het arbeidsreglement vertrekt daarvan. Staren wij ons niet teveel blind op een bepaald type van arbeid? We zouden er moeten in slagen om privé-tijd en professionele tijd beter op elkaar af te stemmen, voor mannen en vrouwen.

Bij het ontwerpen van andere arbeidsregelingen moeten we dus niet alleen rekening houden met faktoren als beschikbaarheid, vraag en aanbod, verdeling van arbeid,... Maar eveneens met de sociale realiteit die op de ongelijkheid van mannen en vrouwen gebaseerd is.

Magda L. benadrukt dat, als we deeltijdse arbeid, in- en uitstapbanen, loopbaanonderbreking of ploegenarbeid propageren, we ons moeten afvragen in welke mate zij werkelijk bijdragen tot een herverdeling van de beschikbare arbeid op alle niveaus. Zullen deze maatregelen niet eerder de "ondergeschikte" positie van de vrouw versterken.

Katelijne Pickery
Roos Maes

Disrupters te Leuven

Vorig jaar eind november had er in Leuven een punkkoncert plaats met Heibel, Koyaanisqatsi, Xcreta en Dirty Scums. De opkomst viel mee (zo'n 200 mensen), de sfeer was uitbundig, en de optredens waren uitstekend. Dus werd besloten om nog een koncert te organiseren.

Dit keer komen de *Disrupters*, uit Engeland. De stijl van deze 4 jongens uit Norwich leunt aan bij de bands van '77: niet zo supersnelle, melodieuze en ook heel stevige muziek. Hun teksten zijn scherpe aanklachten tegen allerlei mistoestanden in Maggie's landje.

In het voorprogramma speelt *Capital Scum* uit Scherpenheuvel, al enkele jaren een gevestigde waarde in de Belgische punkscene, en *No Debt* uit Blankenberge, een tamelijk nieuwe groep.

Komt dus allen op zaterdag *1 maart* naar zaal *Q 104* (Vital Decosterstraat 104) te Leuven om Disrupters, Capital Scum en No Debt in volle aktie te zien. Aanvang om 19.00 uur. □

Wina's vredesweek

Wetenschap en vrede: van Einstein tot nu

WINA — Naar oude (en goede) gewoonte is er weer een Wina-vredesdag tijdens de universitaire vredesweek. De werkgroep die binnen Wina rond wetenschap en maatschappij werkt (onder op het vlak van onderwijs en vrede) heeft daarom enkele sprekers uitgenodigd die hun persoonlijk standpunt daaromtrent, of dat van grote wetenschappers, zullen toelichten.

Het gebeuren heeft plaats: woensdag 26 februari, Aud. C200N (campus Heverlee) van 5h tot 7h.

Prof. H. Roelants praat over de vragen die grote wetenschappers als Einstein, Bohr en anderen zich gesteld hebben na Hiroshima. Rechtstreeks of onrechtstreeks staat de wetenschap immers (al te vaak) ten dienste van het militaire apparaat. Men kan zich dus terecht de vraag stellen wat de verantwoordelijkheid van de wetenschapper zélf daarin is.

Verder komen A. Van Sevenant, natuurkundige; prof. A. Van Daele, wiskundige; Johan Deprez, aggregatie wiskunde; M.L. Bolle, leerkracht en Reinout Vanhaelen, student wiskunde, konkreet spreken over de manier waarom zij hun plaats als wetenschapper zien, binnen de huidige maatschappij. In het bijzonder ten aanzien van een eigen vredeshouding, een vredesopvoeding en de idee van een "vredelievender" samenleving.

Wij hopen op een heleboel interesse (ook van niet-wetenschappers), zodat de namiddag ontzettend boeiend wordt; want uiteraard verwachten we ook bedenkingen en opmerkingen van de toehoorders. Tot dan!

Machteld Govaerts

Video in Alma

TV-kultus slaat toe

Geruime tijd geleden werd de Alma direktie gekontakteerd door een firma voor video-advertising. Je kent het allicht, in de stations staan mensen gefascineerd te kijken, hoofd in de nek, zonder een woord, meegesleept door de spannende, elkaar snel opvolgende taferelen op het scherm. Wachtend op de trein.

Het principe van video-advertising bestaat uit 1/4 reklame, 3/4 animatie. Wat reklame tussendoor dus.

En dit wil men nu ook in Alma introduceren. Gezellig tijdens het wachten, tijdens het aanschuiven in de file, even een spotje tussendoor.

De eerste keer dat dit voorstel ter diskussie lag op de Raad van Beheer van Alma werd dit onderwerp nogal snel van tafel geveegd. Argumenten toen waren dat dergelijke business ook kon gebruikt worden om reklame te maken voor privé-restaurants uit het Leuvense die eens komen vertellen hoeveel beter het bij hun wel is. Ook vond de Raad van Beheer dat de financiële baten wel erg klein waren (men sprak van 1.500.000 per jaar) voor het bereiken van een dergelijk groot publiek. In België is er wellicht geen enkele andere plaats waar op zo korte tijd zoveel mensen passeren als in Alma. Afin, voorstel afgevoerd dus.

Ondertussen werd de studentendelegatie van de Raad van Beheer van Alma gekontakteerd door de 'public relations' van 't Stuc, met de vraag waarom dit idee van video-advertising niet was goedgekeurd. Voor hun werking werd dit immers als zeer bruikbaar ervaren. Er zouden dan ook video's kunnen gedraaid worden over de programmatie van 't Stuc.

Op het ogenblik dat de begroting dan ter sprake kwam en er weer geld moest gevonden worden (vanwege de drieste besparingswoede van Martens VI, Alma krijgt namelijk 2,5% minder dan verwacht, wat konkreet 2.800.000 frank betekent) door het blokkeren van de sociale toelagen, brachten de studenten dit voorstel terug in herinnering.

De studentendelegatie bepleitte toen een heropening van het dossier video-advertising, om langs die weg een prijsverhoging te voorkomen. De Alma-direktie was toen ook al weer opnieuw door deze firma gekontakteerd, en er waren betere voorwaarden beloofd.

Het was dan ook één van de eisen van de studenten, om de financiële baten aan te wenden om een prijsverhoging te voorkomen, en de Raad van Beheer werd gevraagd goede voorwaarden af te spreken met de firma video-advertising.

De Raad van Beheer bepleitte toen dat je je begroting niet afhankelijk kan maken van inkomsten die niet gegarandeerd zijn. De inkomsten van de video-advertising zijn immers afhankelijk van de interesse die de privé heeft voor dergelijke projekten. Een argument waar de studenten wel oren naar hadden. Je kan immers geen zaak runnen, ook niet in de sociale sektor, als je niet zeker kan zijn van je inkomsten. En in Alma is dit in hoofdzaak, de overheidssubsidie.

Een afgesloten zaak dus, althans voor de studenten.

De laatste Raad van Beheer, dinsdag 4 februari ll. kwam het onderwerp echter terug ter sprake. Plots leek alles in kannen en kruiken, de voorwaarden zijn er beter op geworden, bepaalde restrikties werden aanvaard (dus geen reklame voor privé-horeka bedrijven), een speciale klausule werd opgenomen die er voor moet zorgen dat het Almabedrijf er niet onder te lijden heeft en enige kontrole op de boekhouding van video-advertising werd voorzien.

In een mum van tijd wordt beslist om tot een eksperiment van 6 maanden over te gaan.

Slechts wanneer er van het kliënteel zeer slechte reakties komen zou men van de definitieve toezegging afzien.

Dus binnenkort kan u samen met uw student kollega en vriend(in) kijken in Alma naar 'de spannende avonturen van Sneeuwwitje', of u krijgt een spotje van de firma Coca-cola kompagnie. Tussendoor allicht een rechtstreekse reportage van de Mundial...

Een gezellig praatje is er niet meer bij en een verlaging van de Almaprijzen evenmin.

Pro en kontra

De studenten argumenteerden nog dat het weer enkel de grote multinationale ondernemingen zijn en enkele nationale ministeries ten goede zal komen. Zij dus, die het zich kunnen permitteren om langs allerlei kanalen hun gedachtengoed bekend te maken. Daarnaast is er natuurlijk ook de mogelijkheid voor studentenorganisaties- en verenigingen om via een videoclip hun werking aan de studenten bekend te maken. Maar dit is slechts een fiktieve mogelijkheid want wie heeft het materiaal, en vooral de financiële middelen en de technische know how om aan dergelijke projekten mee te doen? Enkele organisaties — die beroepshalve met video werken — zoals 't Stuc niet te na gesproken.

Ook Alma zou van de video gebruik kunnen maken om zichzelf te promoten. Maar ook dat kost geld. En promotie mag dan al belangrijk zijn, het is zeker niet de hoofdaktiviteit van Alma.

Wanneer de kosten-baten analyse van het video-avontuur gemaakt wordt, loont het volgens de studentenafgevaardigden de moeite niet. Ekstra inkomsten, maar de studenten betalen voor hun maaltijd evenveel tot zelfs meer (in de toekomst) en nu moeten ze er willens nillens nog reklame bijnemen ook.

Gilberte Boeckmans

Les Chinois sont là, en ze verschuilen zich in de Sedes! Dinsdag kregen we daar Bami, Nasi en andere smurrie voorgeschoteld en bovendien liepen de dames er rond met een mexikaanse sombrero die feitelijk veel weg had van een chinees cymbaal: dit is geen toeval meer! Een ding is bovendien duidelijk: de sedes heeft de Alma de loef afgestoken op het vlak van de beeldkultuur; eindelijk bewegende beelden in ons studentenrestaurant!

(foto Veto)

Parels voor de zwijnen?

LBK — Op tien februari ging de laatste Algemene Raad van de Landbouwkring (LBK) door. Deze vergadering, waarop alle boerekotters met een 'funktie' geacht worden aanwezig te zijn, is het feitelijke wetgevende orgaan van de LBK. De avond begon al in mineur: iets meer dan de helft van de stemgerechtigden (52) gaf forfait, zodat statutair geen kringstandpunten ingenomen konden worden.

Desondanks werden de verschillende aktiviteiten van de kring overlopen. De geïnteresseerden worden verwezen naar Floreat en Humus (resp. kringblad en infobrief van LBK). Eén ding toch: Wina heeft zijn beklag gedaan wegens overplakken van affiches, tegen de afspraken in. Navraag levert op dat een bepaalde plakploeg wel degelijk over de schreef is gegaan, maar dat zou dan zijn als antwoord op een provokatie van Wina... Hoe dan ook, LBK biedt nederig zijn ekskuses aan en belooft plechtig nooit meer stout te zijn. Wordt het overigens geen tijd dat er tussen de kringen deugdelijke overeenkomsten gemaakt worden over het plakken?

In verband met de verzoening KrUL-ASR behoudt LBK zijn 'geen breekpunten'-standpunt. Overigens zijn ze vergeten naar de vergadering van 12 februari te gaan, dus zullen ze zeker niet in de weg gelopen hebben. En dan... kwam de traditionele hoofdbrok: Sociale Raad.

Zoals bekend (u leest Veto, nemen we aan) is Sociale Raad tégen indeksering van het inschrijvingsgeld, het blokkeren van de sociale bijdragen, de numerus clausus en meer van het fraais uit de regeringsverklaring. Hoewel de vergadering geen standpunt kon innemen, ontspon zich toch een verwarde diskussie. Eerste, en voor de man van de notulen nogal teleurstellende vaststelling: de verrechtsing van de jeugd leek sinds de laatste AR wel zeer snel te zijn geweest in landbouw. Indeksering van het inschrijvingsgeld werd eigenlijk niet onredelijk gevonden. Nog niet zo heel lang geleden wou LBK het inschrijvingsgeld nog afschaffen, maar dat lijkt alweer veraf. Weinigen schijnen te weten dat LBK als ASR-kring de Demokratisering van het Onderwijs voorstaat.

Overigens was de diskussie bij momenten zonder meer platvloers. Een tweetal pareltjes: "Mensen die van armoe moeten gaan bedelen, zijn te lui om te werken" en "Studeren is toch een voorrecht, dat mag toch iets kosten". Anders was het geen voorrecht nietwaar. Nu moet het bovenstaande wel gerelativeerd worden: voorzover er een konsensus vermoed kan worden, staat LBK nog altijd op belangrijke punten (numerus clausus, indeksering beurzen, toelaten van niet-EG'ers tot de unief) achter Sociale Raad. Ik schrijf 'vermoed', want het onderwerp was kennelijk wat te ingewikkeld om tot een echt diepgaande diskussie te komen, zodat het gesprek de dolste bochten maakte. Een gemiste kans om een toch belangrijke materie uit te diepen dus.

Kringraad heeft gevraagd om een standpunt over het Anti-Fascistisch Front, de Jongerenmars voor Werk en het statuut van totaalweigeraars: het presidium had al eerder beslist dat LBK geen van de drie formeel kan steunen.

Tenslotte werd de oprichting aangekondigd van een werkgroep 'verjaardag', die ervoor moet zorgen dat de honderdste verjaardig van LBK (over twee jaar) passend gevierd wordt.

Tuur Ruytjens

ZOEKERTJES

- Leven als Zwoef in Leuven.
- Gezocht: plaats in auto om 's vrijdags mee naar Maasmechelen te rijden. Z.w. Dewulf Bea, Mechelsestraat 76. In week-end tel. 011/76.43.65.
- Gezocht: uitzonderlijk lief (bevestigt de regel) van onze Patrick. Deze persoon wordt gezocht in de omstreken van Kortrijk. Dringend aanmelden tel. 016/23.34.87.
- Gezocht: twee plaatsen in auto om 's vrijdags om 18u naar Zellik/Dilbeek te rijden. Z.w. Hilde Janssens, Mechelsestraat 127.
- Te koop: tweedehands herenfiets, goede staat, 2500fr. Z.w. Ann Demarey, Delanoislaan 9 (Tiensepoort) op vrijdag 21 februari.
- Te koop: kaartlezer voor HP41C met 150 kaartjes (leeg) en programma's. Samen voor 10000fr. Z.w. Henk Van Acker, Lebrunstraat 26, Leuven.
- Al uw typwerk, elektronische schrijfmachine. Griekse en wisk. karakters. Jaren ervaring. Mevr. Sanders 011/43.20.82.
- Burg. ir. geeft bijles wiskunde, fysika, analytische mechanika. Van den Tymplestraat 35, App. 51, 3000 Leuven.
- Polekar zoekt gewetensbezwaarde, lic. ec. of hum. wet. Voor alg. koörd., studie, vorming. Begin: mei-juni '86. Inlichtingen: 016/22.87.94.
- Te koop: 4 stukken gaas (pantanet) van 2m hoog en 1,5m lang. Prijs af te spreken. Klio, Groot Begijnhof 31, Leuven, 016/23.55.65.
- Te koop: Fender folkgitaar. Eén jaar oud. 4000fr. Z.w. Steven, Berestraat 8, 3000 Leuven.
- Studente van eerste kan TEW zoekt dringend leraar of student(e) die bereid is bijlessen wiskunde te geven tegen vergoeding. Zich wenden tot: Goedele Ertveldt, Parkstraat 23, kamer 211.
- David Bowie live in Montreal 1983. Uitstekende kwaliteit. De hele set (3 uur) voor maar 250fr. Bart Dobbelaere, Hoogbeemd 19, 3020 Herent. tel. 016/22.05.14.
- Voor al uw typwerk: 016/26.09.37. Op een elektronische schrijfmachine.
- Te huur; kamer met gemeenschappelijke keuken, living, douche, telefoon. 5500fr. Tel. 016/22.69.48 of 056/21.04.34 (periode febr. t/m juli).
- Al uw typwerk op tekstverwerker. Que sea espanol (met tilde, wat zelfs onze zetmachine niet kon, nvdzetter) français, Englisch oder Deutsch. Alles aan studentvriendelijke prijzen. Bel. 016/23.46.26 na 18u.
- Gezocht: muziekgeschiedenis in stripverhaal deel 1 & 2. Waar nog te koop? Els Haers, Vital Decosterstraat 47, Leuven.
- Tekstverwerking en daktylografie. Janssen Els. Brusselsestraat 214, App. 3.
- Over te nemen / te huur: kamer met gemeenschappelijke kook- en eetgelegenheid (periode april t/m juli). Mechelsestraat 42, Leuven. Steemans Anne.
- Vernieuwende rockgroep zoekt zanger(es). Présence belangrijker dan stem. Tijdens eksamens geen repetities uiteraard. Kontakt: Marcel Duhamel, Ruelensvest 35, 3030 Heverlee.
- Gezocht alles van Marilyn Monroe en foto's van Anaïs (psychologie). Alvast bedankt. Vergoeding aan studentenprijs. Te sturen naar Kristel B. Diesterstraat 137, 3000 Leuven.
- Donderdag morgen 13 febr. verloor ik mijn polshorloge ergens tussen Hooverplein en park. Familiestuk. Terug te bezorgen: V. Decosterstraat 57. Dank u!
- Gezocht: bassist(e) en zanger(es) om mee te spelen in een rock-bluesgroep. Eigen installatie vereist. Repetities in Leuven. Z.w. M. Verhaeghe, Volmolengang 7, app. 6.

AUTORIJSCHOOL
MODERNA

Theoretische lessen beginnen maandag om 19u.
Rijlessen iedere dag van 8 tot 20 uur.
Inschrijvingen en inlichtingen:
dagelijks van 9 tot 20 uur
Iedereen is van harte welkom in de

Dagobertstraat 49
Leuven
Tel. 016/23.35.81
(aan de Tiensepoort)
door de Staat erkend nr. 2054

AUTORIJSCHOOL MODERNA

ZOEKERTJE

Zoekertjes zonder kommercieel oogmerk (gezocht, gevonden, verloren, e.d.) zijn **gratis**; andere (te koop, te huur, tikwerk) worden betaald naargelang de ruimte die ze innemen (zie rooster). De redaktie behoudt zich het recht voor om zoekertjes niet te plaatsen.

Gebruik onderstaand rooster. 1 teken per vakje, 1 vakje tussen de woorden. Zenden aan of afgeven op 's Meierstraat 5

	10 BF
	20 BF
	30 BF
	40 BF
	50 BF
	60 BF

De triomf van het pseudokrasme

Ongeveer een jaar geleden verscheen een boek van een zekere professor doktor Jozef W. Tetal. Niemand had ooit van deze man gehoord. Het onderwerp van dit werk roept zo mogelijk nog meer vraagtekens op. Wie heeft er al een boek gelezen over *pseudokrasme*? Nochtans blijkt dat de naam van een heuse wetenschap te zijn, maar het is tegelijkertijd een vorm van humor. Er bestaat zelfs een *Pseudokrastisch Instituut* en het is in Leuven gevestigd. Redenen genoeg voor een gesprek.

De pseudokrast als être-pour-rire. *(foto Veto)*

Veto: *Pseudokrasme, je hoort die term steeds vaker tegenwoordig. Wat betekent die eigenlijk?*

Prof. Tetal: (glimlacht) «De meeste pseudokrasten zijn het met me eens als ik zeg dat het pseudokrasme een verklaring is van een toestand, een gebeuren of proces, die logisch lijkt naar vorm of inhoud, maar waarbij men minstens aanvoelt dat die verklaring niet logisch is...»

Veto: *!?*

Prof. Tetal: «Dat is, zeer algemeen, de definitie. In essentie komt het erop neer dat er iets uitgelegd wordt op een wijze die niet de juiste is, maar het wel lijkt, ofwel dat zo'n uitleg verondersteld wordt.»

Veto: *Bijvoorbeeld?*

Prof. Tetal: «Wel, ik geef meestal het voorbeeld waarmee het allemaal begonnen is. Het pseudokrasme is ontstaan tijdens mijn middelbare school periode. Wij waren *Het lied van Heer Halewijn* aan het bespreken. In dat lied hakt een meisje het hoofd van Heer Halewijn af en gaat het wassen in een riviertje. Iemand zei dat hij dat "gruwelijk" vond. Een zekere Karel Poot, die nog een tijdlang mijn assistent is geweest, replikeerde echter dat hij dat helemaal niet gruwelijk vond, want dat hij zijn hoofd elke dag waste. Begrijpt U?

Veto: *Is dat niet een gewone grap?*

Prof. Tetal: «Het is geen gewone grap, denk ik, maar een pseudokrastische. Het pseudokrasme heeft niet echt iets nieuws uitgevonden. Wij hebben een bepaald aspekt van humor uit het geheel gelicht, verfijnd en gespecialiseerd. Het is, om het zo te zeggen, een teorie van een bepaalde vorm van absurde humor. Ik denk wel dat het een nieuwe kijk op humor is. Wie naar de films van Monty Python kijkt zal heel wat pseudokrasmen aantreffen. Alleen, zij hebben geen teorie van waaruit zij dat soort humor plegen.»

Veto: *Bedoelt u dat het pseudokrasme ook een levensbeschouwing is?*

Prof. Tetal: «Ik ben een existentialistisch pseudokrast. Dat betekent: de mens is een *être-pour-rire*; je moet met alles kunnen lachen, maar tegelijkertijd is het *rire-pour-mourir*; ook het lachen biedt uiteindelijk geen uitkomst. Dat bedoelde ik echter niet. Wat ik wilde zeggen is dat wij, pseudokrasten, bewust, wetens en willens, die vorm van humor, en alleen die, trachten te maken. Voor Monty Python is dat het echte doel niet.»

Veto: *U bedoelt dat ze niet weten dat ze pseudokrastisch zijn?*

Prof. Tetal: «Inderdaad, om over iets te kunnen spreken en denken moet je er een term voor hebben. Tot het pseudokrasme kwam, was dit alles nog niet geëxpliciteerd. Toen was het allemaal nog gewoon "humor".»

Veto: *Vanwaar komt dat woord dan?*

Prof. Tetal: «Gewoon verzonnen.»

Veto: *Betekent het iets?*

Prof. Tetal: «Als je diep nadenkt, zal je merken dat het zelf een pseudokrasme is, maar daar wil ik hier niet op ingaan. Men kan er altijd mijn boek op nalezen.»

Verwarring

Veto: *Is het pseudokrasme eigenlijk niet nihilistisch?*

Prof. Tetal: «Volgens het filosofisch en het kritisch pseudokrasme zijn alle ideologie en alle filosofie op meer dan de feiten gebaseerd. Dat betekent dat hun fundamenten pseudokrastisch zijn. Volgens sommigen is dat nihilistisch, maar ook nihilisme kan je niet echt gronden. Bovendien is het een abstrakte term. Heel wat mensen gaan er bijvoorbeeld prat op een nihilist te zijn, of, wat nog iets anders is, een agnost te zijn. Het lijkt me echter dat ze dat vaak als een *iets* beschouwen. Ze vergeten dat nihil *niets* is en agnosticisme betekent dat men het antwoord schuldig blijft, wat men moeilijk als een antwoord kan beschouwen. De mens zegt blijkbaar nog liever dat het leven geen zin heeft, dan te moeten toegeven: "Ik weet het niet".»

Veto: *Anti-intellektualisme, dus.*

Prof. Tetal: «Niet noodzakelijk. Van het pseudokrasme wordt gezegd dat het een intellektualistisch spel is, en van mijn boek is gezegd dat het voor intellektuelen is geschreven. Ik bestrijd dat, maar men beschouwt mij dus blijkbaar niet als een anti-intellektualist. Hoewel... Waar ik eigenlijk nog het meeste van houd, is verwarring stichten. Weinig mensen vinden houvast in het pseudokrasme. Ik schud ze door elkaar. Men zit steeds met de vraag: bedoelt hij het nu ernstig of is het om te lachen? Het maakt de mensen onzeker, maar ik denk dat ze daar wat van kunnen leren. Ze leren sceptisch te staan tegenover al wat hen voor informatie, dus waarheid, wordt aangeboden.»

Veto: *Uw boek* Pseudokrasme, de zwanezang van waarheid en werkelijkheid, *zweeft steeds tussen milde ironie en cynisch sarkasme. De socioloog Zijderveld beweert echter dat humor geen echt wapen kan zijn, omdat het lachen elke boodschap relativeert. Bovendien veronderstelt lachen, of het merken van* regelovertreding, *dat men de regel in kwestie geïnternaliseerd heeft. Gelooft u in de kracht van humor?*

Prof. Tetal: «Ik denk dat humor een bevrijdende en zuiverende funktie kan hebben. Ik geloof echter niet dat je er veel mee kan aanvangen. Politiek gezien is humor waardeloos, maar daar staat tegenover dat iemand die zichzelf kan relativeren, sterker staat dan iemand die dat niet kan en ook minder kwetsbaar is. Humor kan wel een soort sinjaalfunktie hebben, dat is de satire, die legt waarden bloot, en maakt op die manier duidelijk: hier mag blijkbaar niet om gelachen worden. Het pseudokrasme werkt zo echter niet, zoals gezegd: het is vooral een vorm van absurde humor. Door zijn konnotatieverdraaiende aard werkt het wel vaak als een ironische (dus mildere) satire.»

Voedingsbodem

Veto: *Het pseudokrasme lijkt vooral in Leuven populair te zijn, hoe komt dat?*

Prof. Tetal: «Het pseudokrasme lijkt om een of andere reden vooral in studentenmiddens te gedijen, merkwaardig genoeg in uiteenlopende geledingen van het filosofische en politieke spektrum. Het feit dat het precies Leuven is, is toeval. Het is hier dat het *pseudokrastisch instituut* ontstaan en later ook gevestigd is en daarom werd hier het eerste boek over het pseudokrasme uitgegeven. Dat het vooral door studenten geapprecieerd lijkt te worden, kan wellicht verklaard worden door de toon van het werk, die in het Leuvense literaire tijdschrift "WEL" *akademische kolder* werd genoemd.»

Veto: *U hebt tijdens een van uw colleges eens gezegd dat het absurd is om boeken te schrijven...*

Prof. Tetal: (glimlacht) «Boeken schrijven *over het pseudokrasme* is voorlopig absurd omdat, ondanks alles, geen mens ze zou lezen. Buiten Leuven heeft vrijwel niemand ooit de term gehoord. Nochtans ben ik van mening dat het pseudokrasme iets te vertellen heeft. Daarom zoek ik naar een meer direkte vorm van kommunikatie. Ik ben Veto dan ook dankbaar voor dit interview (lacht).

Veto: *(gevleid) En wij u.*

Jan Van den Bulck

AGENDA

Donderdag 20 februari

20.30 u. MUZIEK Jazz-avond met het ***Protobop Kwartet***. Special guest: Paul Massy. In de Spuye, cultureel ontmoetingscentrum, Tervuursevest 101.

20.00 u. FILM eksploratiefilms: ***Dhaulagiri: de grote uitdaging*** (M. Sebille). In aud. Minnepoort. Org. Cultureel centrum Leuven.

20.00 u. KONCERT Konservatoriumafdeling Lemmensinstituut. In de Koncertzaal van het Lemmensinstituut, Herestraat 53. Inkom 180; studenten, CJP, -21, +3-pas: 120.

20.00 u. FILM in het kader retrospektieve Akira Kurosawa. ***Tussen hemel en hel***. In aud. Minnepoort. Org. DAF. Inkom 100/180.

20.00 u. LEZING ***Grote denkers in het oosten: Shankara*** door prof. F. De Graeve. Inkom 50 fr. Org. inforiënt. In L & W 8ste verdieping.

20.00 u. KONFERENTIE Derde universitaire vastenkonferentie. Prof. A. Vergote over **lijden, geloof en ongeloof**. Org. universitaire parochie. In de Grote Aula. Toegang gratis.

20.30 u. FILM ***The African Queen*** van J. Huston. In AV. Org. DAF-'t Stuc. Inkom 60/80.

22.00 u. KARNAVAL ***Echt Braziliaans Karnaval***. In ISOL, Inkom 49 fr.

20.00 u. LITERATUUR ***Le nouveau roman***, waaronder Nobelprijs Claude Simon. In 't Stuc. Org. Univ. Werkgroep Literatuur.

20.30 u. FILM ***The prodigal*** met o.a. Morgan Brittany, John Hammond en John Travolta. In Auditorium Vesalius 02.17. Inkom 50 fr. Org. University Action vzw. Tel. 016/23.09.51.

Vrijdag 21 februari

20.00 u. FILM in het kader retrospektieve Akira Kurosawa. ***Leven***. In Aud. Minnepoort. Org. DAF. Inkom: 100 fr.

22.30 u. FILM van Akira Kurosawa ***Kagemusha***. Inkom 100/80 fr. Org. DAF.

Zaterdag 22 februari

14.00 u. FILM in het kader retrospektieve Akira Kurosawa. ***De zeven Samoerai***. In aud. Minnepoort. Org. DAF. Inkom 100/80.

20.00 u. FILM van Akira Kurosawa ***De Idioot***. Org. DAF. In Aud. Minnepoort. Inkom 100/80.

20.30 u. HAPPENING Derde Wereldkafee tegen apartheid. Met: Hei Pasoep, Elisabeth Julius en Brian Baars (Zuid-Afrikaanse muziek), informatie (video, stands,...), Zuid-Afrikaanse hapjes en drankjes en fuif (org. AKZA). In het Achturenhuis, M. Theresiastraat 121. Org.: De Derde Wereld Groep. Kaarten telefonisch te bestellen bij Leen, tel. 22.95.64.

Zondag 23 februari

13.00 u. ETEN en MUZIEK Annemie Luyckx maakt een ***Vlaams konijn*** terwijl Jan Wouters een melange van klassiek en jazz geeft op gitaar. In de Spuye. Tervuursevest 101.

Maandag 24 februari

20.30 u. FILM ***Heaven can wait*** van W. Beatty en B. Henry. In aud. C200M. Org. VTK-Wina-LBK. Inkom 60/70.

20.00 u. DEBAT ***Centraal-Amerika*** met Pol Marck, Magda Aelvoet, Frans De Smet, J.P. Monthez. Moderator: Hugo van Dinderen. In Auditorium Gaston Eyskens, Dekenstraat 2. Org. Werkgroep Ekonomika-Vredesweek.

Dinsdag 25 februari

14.00 u. LEZING Rik Coolsaet (SEVI): ***De toekomst van de ontspanningspolitiek***. Org. Politika. In Auditorium Vesalius.

20.30 u. VOORDRACHT ***Stemstoornissen: diagnosen, behandeling en evaluatie***. Door P. Sas, logopedist. In Auditorium Vesalius. Org. Leuvense logopedische Kring met steun van de Vlaamse Vereniging van Logopedisten.

20.30 u. CAFE-CHANTANT In Quod, Vlamingenstraat 116. Inkom gratis. Org. Quod-snack, University Action vzw.

20.15 u. CONCERT Universitair Harmonie Orkest o.l.v. Frans Cuypers. Solist: Theo Mertens. Met werken van Maes, Grieg, Hummel, Ketelby. In de Grote Aula. Inkom 100/70 (studenten). Kaarten te bekomen op de Dienst Pers & Voorlichting. Org. Pers & Voorlichting KUL.

Woensdag 26 februari

14.30 tot 15.30 u. POEZIE S. Evenepoel (L & W) over: ***Poëzie, de lezer of de dichter***. In De Kansel, Muntstraat 15.

20.00 u. KONCERT ***Kasteelkoncert in Arenbergkasteel***, Kard. Mercierlaan. Inkom gratis. Org. VTK.

??.?? u. de hele avond GROEN KAFEE In 't Geflatteerd Portret. Org. Agalev Studenten Leuven.

20.30 u. LEZING ***Psychiatrie als pathoanalyse: Freud en Szondi antropologisch na-gedacht*** door prof. Dr. J. Schotte (UCLouvain). In psychologisch instituut, auditorium M, Tiensestraat 102. Inkom 40/60. Org. De Psychologische Kring.

Donderdag 27 februari

20.00 u. MUZIEK Ensemble Oude Muziek, Lemmensinstituut o.l.v. E. Van Nevel. Muziek van W. Byrd, R. White, Y. Monteverdi en A. Scarlatti. In Koncertzaal van het Lemmensinstituut, Herestraat 53. Inkom: 180; studenten, CJP, -21, +3-pas: 120 fr. Org. Koncervereniging Lemmeninstituut.

20.00 u. LEZING ***Grote denkers in het Oosten: Aurobindo***. Door Dr. W.M. Callewaert. In L & W, 8ste verdieping. Org. Inforiënt. Inkom 50 fr.

20.30 u. TEATER ***De zeven hoofdzonden*** door The Struffed Puppet Theatre. In 't Stuc. Inkom 140/180. Org. Germania.

20.30 u. FILM ***Harold and Maud*** van Hal Ashby in A.V. Inkom 60/80. Org. DAF-Leuven & 't Stuc.

20.30 u. KONCERT ***Xero Slingsby and the Workes*** in 't Stuc. Inkom 180/220. Org. 't Stuc.

20.00 u. LEZING ***De toekomst van het Europees Vakverbond*** door Georges Debunne. In Auditorium Vesalius 02.17. Org. Europakring. Leden gratis.

Vrijdag 28 februari

20.30 u. TEATER Studenten teaterwetenschap spelen ***Don Carlos***. Regie: Paul Peyskens. Inkom 130/180. In Beriotstraat 32.

TENTOONSTELLINGEN

UNESCO TENTOONSTELLING, De kunst van de Islam in Letteren en Wijsbegeerte-Expozaal. Van 11 tot 26 februari, van 9 tot 18 u.

De werken van Rik Wouters in de verzameling van het Kunstpatrimonium van de provincie Brabant in de Faculty Club van 31 januari tot 6 maart. Op werkdagen van 10 tot 12 uur en van 15 tot 19 uur.

AD VALVAS

Germania

• Donderdag 27 februari '86: 20.30 uur. The Stuffed Puppet Theater met *De Zeven Hoofdzonden*. In 't Stuc.

Katechetika

• 25 februari: fuif in zaal Broadway.

• 26 februari: 15.00 - 18.00 uur. Namiddag rond burgerlijke ongehoorzaamheid in lokaal 14.

Landbouwkring

• Donderdag 20 februari: industriedag voor de twee hoogste jaren.

• Maandag 24 februari, 20.00 u Redaktie Floreat IV ten fakhuize. Alle medewerkers (tekenaars, typers) van harte welkom.
Om 20.30 u: filmforum *Heaven can wait*. In aud. Vesalius. Inkom 60/70.

• Dinsdag 25 februari. het grote groenboekdebat.

Merkator

• Dinsdag 25 februari. 20.00 u. Voordracht over Egypte door prof. Vermeersch en doctor Paulissen. In Asselberghszaal in Redingenstraat.

VTK

• Dinsdag 25 februari, 20.00 u: voordracht *Toekomstperspektieven van de ingenieur in de scheikunde en de nonferro-nijverheid m.m.v. Metallurgie Hoboken-Overpelt. In Aud. De Molen.*

• Dinsdag 25 febr. 21.00 u CD-TD in Salons Georges. Inkom 50,-

• Woensdag 26 februari, 20.00 u. Kasteelkoncert in Arenbergkasteel. Gratis inkom.

• Donderdag 27 februari 20.00 u. Debat: *Ingenieur, of hoe of wat?* Moderator: Prof. Gelders. In Aud. Mechanika A, Celestijnenlaan 300. Inkom gratis.